

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni dnevi in prazniki. — Inserati do 30 petiča Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 161. Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

LJUBLJANA POSTAJA VAŽEN CENTER TUJSKEGA PROMETA

Važni sklepi tujskoprometne konference v Logarski dolini — Ureditev zračnega prometa na progi Sušak - Solnograd — Izmenjava izletniških vlakov med Avstrijo in Jugoslavijo

Ljubljana, 23. avgusta.

Tesnejši odnosi med jugoslovenskimi in avstrijskimi tujsko-prometnimi organizacijami, ki so se ustvarili letošnjo spomlad, so obrodili za obe strani zelo povoljne uspehe. To je dalo povod za še tesnejšo poglobitev medsebojnih stikov in v to svrhu se je vršila v ponedeljek, dne 21. t. m., kakor smo na kratko že poročali, ponovna konferenca predstavnikov jugoslovenskih in avstrijskih tujsko-prometnih organizacij v Logarski dolini pri Piskerniku.

Konference so se udeležili s strani Avstrije namestnik koroškega deželnega glavarja dr. Zeinitzer, celovški župan inž. Pichler, generalni direktor avstrijskega civilnega letalstva dr. Deutelmoser, kot zastopnik solnograške deželne vlade dvorni svetnik dr. Hoffmann-Montanus, tiskovni šef koroške deželne vlade vladni svetnik Karl Scheibelbauer in direktor avstrijskega tujsko-prometnega urada na Dunaju dr. Pessl. Z jugoslovenske strani so sodelovali na konferenci načelnik trgovinskega oddelka banke uprave in predsednik Zveze za tujski promet dr. Rudolf Marn, ljubljanski podžupan prof. Jarc in ravnatelj Putnika v Ljubljani Alojzij Pintar.

Za sklicanje konference v Logarsko

dolino so se naši predstavniki odločili zaradi tega, da pokažejo avstrijskim gostom lep, a njim gotovo skoro še nepoznan kotiček naše zemlje. Avstrijski gostje so bili nad vse presenečeni, ker si jim ni niti sanjalo, da ima naša domovina tako krasno dolino, ki se lahko meri z vsako švicarsko pokrajino. To so spoznali tudi avstrijski letoviščarji in jo je najodličnejša dunajska družba letos že posetila in se nastanila po raznih hotelih in penzionih zlasti številno v Mozirju in Gornjem gradu. Ne morejo dovolj prehladiti lepote krajev in izredno nizkih cen.

Na sestanku so najprej razpravljali o ureditvi zračnega prometa. Predlagalo se je, da se čimprej oživotvori zračna zveza Sušak - Celovec - Solnograd z nadaljnjim priključkom na mednarodne proge z dnevnim prometom. V vsakem mestu naj bi stalo letalo le 20 minut, kolikor je neobhodno potrebno za preglede letal in druge formalnosti ter za event. prestop potnikov.

Podžupan g. prof. Jarc je sprožil misel, da bi se z letali dalo prevažati tudi morske ribe z Jadranskega morja, ker je Solnograd dosedaj bil navezan edino na ribe severnega morja. Tako pa bi imel dnevno sveže jadranske ribe na razpolago.

Vožnja iz Solnograda na Sušak bo stala le 80 šilingov (640 Din). Avstrijski delegati so ta predlog z odobravanjem sprejeli na znanje in so obljubili, da bodo takoj stopili v stike z zainteresiranimi. Obravnavala so se tudi različna vprašanja glede odprave na mejah. V tem pogledu bodo obojestransko ukrepanja potrebne korake pri pristojnih oblasteh.

Delegati so se nato dogovorili o skupnih potovanjih s posebnimi vlaki. Že v oktobru bosta iz Zagreba in Ljubljane peljala posebna vlaka izletnike v Solnograd in Monakovo, iz Avstrije pa bo ravno takšen vlak vozil z Dunaja, odnošno Gradca izletnike v Zagreb in Ljubljano. Dogovorjeno je bilo tudi ceneno potovanje naših obrtnikov na obrtniško razstavo v Solnogradu, ki bo otvorena jeseni.

Delegati so se tudi dogovorili o skupni reklamni potništvu in naših tujsko-prometnih uradov. Ta predlog je že deloma oživotvorjen z naše strani in v Celovcu že uraduje uradnik naše Zveze za tujski promet, ki daje informacije in vrši propagando za naš tujski promet zlasti za Jadransko morje, a nič manj za naše druge turistične kraje.

O konferenci bo izdan še poseben komunik, ki ga priobčimo jutri.

Prlekija prihaja v modo

Da bi jo mogli čimbolje spoznati, bo vozil v času trgatve iz Ljubljane poseben izletniški vlak

Ljubljana, 23. avgusta.

Lepo je na Gorenjskem, kar radi priznajo tudi Prleki, ker dobro poznajo Gorenjsko in cenijo njeno svojstveno lepoto. Skoraj vsi Prleki so bili že na Bledu, mamico pa na Brezjah. Ne smete torej misliti, da Prleki omalovažujejo lepe naše kraje, ki so itak že popularni, da ne morejo biti bolj. Zato se tudi ne čudijo, da je Gorenjska v tujskoprometnem pogledu velika moda. Da so naši izletniki začeli posvečati zaslužen pozornost tudi Dolenjski, ki je prišla lani v modo, veseli tudi Prleka. Ne smete pa mu štet v zlo, da je tudi sam nekoliko lokalni patrijot in da se je začel zavedati, da zasluži tudi Slovenske gorice pozornost naših izletnikov. Toda Prleki ne mislijo na to, da bi naj k njim prihajali izletniki s polnimi žepi. Gostoljubni so, kar bi radi dokazali vsem, ki so dobre volje, ki ljubijo naše lepe kraje in ki se zanimajo za naše skromno, dobro ljudstvo.

Ne mislimo kričati ter obešati na veliki zvon, kako lepe so Slovenske gorice, da so Prleki res gostoljubni po prastarem običaju, da je v Slovenskih gorah marsikaj zanimivega za folklorista, za fotomaterija, za umetnika itd., pravimo samo, da že mnogi ne poznajo Prlekije ter ne morejo niti slutiti, da jim lahko nudi mnogo presenečenj.

Da so Slovenske gorice tako pozabljene in tako malo znane, je treba pripisovati temu, ker so najbolj oddaljene od Ljubljane, v veliki meri pa tudi zato, ker so Prleki skromni in niti sanjalo se jim ni še nikdar nič o tujskem prometu. Prleki so vajeni samo trdo delati; mnogi delajo za tuje vinogradnike, ki prihajajo samo gledat na jesen, kako kaže trgatve. Ubogi viničarji se ubijajo vse življenje za tujo gospodo, ki je včasih pohlepno kupoval to našo blagoslovljeno zemljo, najlepše vinograde, ki rade tujcem, domačinom, viničarjem pa pijejo kri. Vendar pa prleški viničar ni suženjski, temveč je po svoji ponosni, šegav in moder. Kmetije so pa po kmečko ponosni, a ne smešno bahati. Ponosni so le na sadove dela svojih rok in bahajo se le navadno tako, da gosta gostoljubno zabarikadirajo z vsemi dobrotami plodnih njiv in rodnih vinogradov. Ko te posade za mizo, ne moreš in ne smeš več vstati. Slabo uslugo jim naredi oni, ki se brani jedi in piščice. Protisluga za gostoljublje je samo, da ga sprejmeš z odprtimi rokami.

Ne mislimo vam govoriti o zaprtim raju, cigar vohod varuje angel z ognjenim mečem. Prlekija je odprta vsem. In zdaj jo odpira novo društvo prijateljev Slovenskih goric tudi onim, ki jim je bila doslej predač. Potniški in tudi brzi vlaki vozijo prepočas za izletnike in so tudi predragi. Zato bo društvo preskrbelo za prvi izlet, ki bo 8. oktobra, poseben izletniški vlak, ki bo vozil direktno v Prlekijo in se ne bo prejel ustavi, dokler ne bo privozi iz izhodne točke za izlete. Naprej bodo vozili avtobusi v osrčje Slovenskih gor. Izletniki se bodo razdelili na več skupin, da bodo v glavnem prekrizali vso Prlekijo, ki je precej velika; mkar ne mislite, da so Slovenske gorice kaj manjše od najbolj obiskanega dela Gorenjske. Vlak bo vozil le nekaj ur in bo seveda tudi cenejši. Prleki bodo zelo veselji prvega oficijelnega obiska izletnikov in vas bodo navdušeno sprejeli. Izleta se bodo udeležili seveda tudi fotomateriji — menda jih bo največ — da bodo odkrili lepoto Slovenskih gor s fotografijo. Vsi drugi bodo pa peli slavo-speve dobrotam Prlekije, če imajo več smisla za prozo kakor poezijo.

Rim zopet v zadregi

Zaradi odpora v Parizu in Londonu je rimska vlada morala opustiti samostojno akcijo glede Srednje Evrope

Rim, 23. avgusta. r. Nepovoljen vtis, ki ga je napravila akcija rimske diplomacije v pogledu »reševanja« Avstrije v vseh evropskih prestolnicah, zlasti pa v Parizu in Londonu, je dovedel, kakor bi se moglo sklepati iz pisave fašističnega tiska, do znatnega preokreta. Dočim so dosedanje italijanske vesti govorile samo o sodelovanju Italije, Avstrije in Madžarske ter Nemčije, a malo antanto omenjale le po strani, prinaša današnji »Giornale d'Italia« obširen, očividno inspiriran uvodnik, v katerem pojasnjuje stališče rimske vlade. List naglašja, da Italija nikakor ne misli postopati svojevoljno, marveč hoče vso akcijo izvesti v najtesnejšem sporazumu s Parizom in Londonom. Njeni dosedanj razgovori s predstavniki Avstrije in Madžarske so imeli le pripravljalni značaj in jim zato še ni treba pripisovati končnoveljavnega sporazuma. Vsekakor pa je Italija, naglašja list, trdno odločena, pomagati, da se Avstriji zagotovi neodvisnost. Italija je vedno trdila, da je Avstrija življenjska sposobna in sedanj avstrijski režim s kancelarjem dr. Dollfusom, ki ga podpirajo mlade sile, je to tudi pokazal. Italijanska vlada je prepričana, da bo ob sodelovanju ostalih velesil uspešno, rešiti avstrijsko - nemški spor in doseči gospodarsko obnovo Srednje Evrope.

Pariz, 23. avgusta. r. Včeraj popoldne sta imela zunanji minister Paul Boncour in ministrski predsednik Daladier nad tri ure trajajočo konferenco, na kateri sta razpravljala o avstrijsko - nemškem sporu in o akciji Italije. Kakor zatrijujejo v poučenih krogih, je italijanska vlada sporočila pariški vladi, da želi v pogledu ureditve avstrijsko - nemškega spora in gospodarske sanacije Podunavja najtesnejšega sodelovanja s Francijo in Anglijo. Ta izjava je bila v tukajšnjih krogih sprejeta z zadovoljstvom na znanje in sedaj čakajo nadaljnih obvestil in predlogov italijanske vlade.

London, 23. avgusta. AA. V tukajšnjih uradnih krogih kažejo veliko nezadovoljstvo nad sestankom med gg. Mussolinijem in Dollfusom. Britanska vlada misli, da je danes bolj kakor kdaj potrebo, da Italijanska vlada, nasproti kateri je Hitlerjeva vlada obvezana, ne ukrene za stran nemško - avstrijskega spora nobenih ukrepov brez poprejšnjega sporazuma s Parizom in Londonom. Po drugi strani pa se doznavajo, da sta londonska in pariška vlada storili v tem pogledu vse potrebno v Rimu in da se glede na ugodni sprejem te intervencije v Rimu ni treba bati za izid avstrijsko - nemškega spora.

Iz državne službe

Beograd, 23. avgusta. r. Z odlokom finančnega ministra so premeščeni davčni uradniki Rudolf Kump iz Celja v Konjice, Alojzij Jerman iz Dolnje Lendave v Višnjo goro, Rudolf Lotrič iz Šmarja pri Jelšah v Mursko Soboto, Štefan Vojc iz Ljubljane okolica v Krško, Štefan Babič z Vrhnike v Mursko Soboto, pomožni arhivar Vinko Breznik iz Radovljice v Gornji grad. — V višjo skupino je napredoval direktor državnega rudnika v Velenju inž. Ernest Čuček.

Lutkovne predstave v šolah

Beograd, 22. avgusta p. Po prizadevanju Jugoslovenske lutkarske zveze se organizira v okviru velike higijenske razstave v Beogradu tudi razstava jugoslovenskega lutkarstva, ki ima namen nazorno pokazati sredstva in metode za uvedbo lutkarskih gledališč v šole, kjer bi vršila predvsem higijenske naloge. V Beogradu se prične z jutrišnjim dnem predvajati lutkarske predstave. Jutri bo gostoval v Beogradu ljubljanski lutkovno gledališče, ki bo predvajalo igr »Jurček, dvorni zdravnik«.

»Jeruzalemski« maršal v Berlinu

Berlin, 22. avgusta AA. Semkaj je prišel sir Edmund Allenby, znani britski maršal, ki je posebno zaslovel, ko je leta 1917. zavzel Jeruzalem. V Berlinu bo ostal nekaj dni.

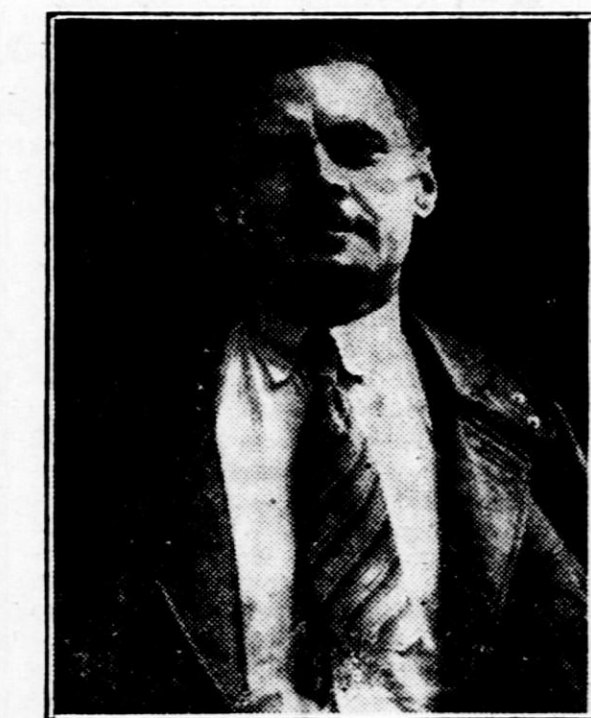
Kubanska vlada se hoče znesti nad Machadom

Havana, 22. avgusta AA. »Associated Press« poroča, da bo kubanska vlada v kratkem zahtevala od guvernerja Bahamskega otočja, da ji izroči bivšega predsednika Machada.

Preki sod na Irskem

Vlada je sinoči razpustila fašistično in republikansko gardo in imenovala vojno sodišče s širokimi pooblastili

Dublin, 23. avgusta. r. Po nemirih, ki so jih izzvali irski fašisti preteklo nedeljo, se je sestala včeraj popoldne irska vlada k izredni seji, na kateri je sprejela dalekosežne sklepe. Seja je trajala globoko v noč. Takoj po seji je bil izdan uradni komunik, ki poudarja, da je vlada sklenila nemudoma izvesti razpust fašistične organizacije »modrih srajc«, ki jo je proglasila za nezakonito organizacijo. Ob enem je bilo osnovano posebno vojno sodišče, v katerem sta dva polkovnika. 1. major in dva kraljeva poveljnika. To sodišče bo sodilo onim irskim fašistom, ki so se pregrešili soper izdane odredbe. Značilno je, da so v tem sodišču iste osebe, ki jih je imenoval leta 1931 tedanji predsednik Cosgrave, sedanjji vodja opozicije, ki bo sodilo njegove pristaje, tako da opozicija objektivnosti tega sodišča ne

Naš pilot Viktor Nikitin, ki je varno vodil včeraj ves dan letala skozi viharje in nalive od Dunaja preko Beograda, Sušaka in Zagreba do Ljubljane. (Glej poročilo na 2. strani.)

Mednarodna žitna konferenca

London, 22. avgusta. g. Na mednarodni žitni konferenci sta bili na današnji seji sestavljeni dve komisiji, izmed katerih bo prva proučevala tehnična vprašanja, druga pa pričela s pripravami za morebitno ustanovitve mednarodnega žitnega sveta. Konferenca je bila nato odlogljena do srede, da bodo lahko delegati v tem času dobili nova navodila od svojih vlad.

Vodja fašistov general O'Duffy je izjavil novinarjem, da se ne bo uklonil, marveč da bo prihodnjo nedeljo, neglede na sklepe vlade priredil velik fašistično parado v proslavo Collinsa, ki je bil leta 1922 umorjen. Parada se bo vršila v Corcu. Ni izključeno, da bo zaradi tega prišlo do velikih nemirov.

Politične stankje so imele snovi sejo, na kateri so precizirale svoje zahtevke nasproti organizaciji »modrih srajc« in republikanom, ki jih je v zvezi z delovanjem te organizacije pričela izvajati irska vlada.

Iz policijske kronike

Pred dnevi se je posestnik Andrej L. v kavarni »Leon« v Kolodvorski ulici seznanil z nekim moškom in neko žensko, ki sta mu znala dobro pihati na dušo, da je postal mehak in je dajal za piščico, da je kar teklo od mize. Ko je bil že precej okajen, sta ga neznanec in njegova spremljevalka zvalila s seboj v Zgornjo Sisko, kjer sta mu v gozdu pripravila udobno ležišče. Na odeji so vsi trije zaspali.

Ko se je za jutraj Andrej zbudil, je videl, da leži kraj njega samo njegova spremljevalka, dočim je njen znanec izginil. To se mu je čudno zdelo, še bolj se mu je pa posvetilo v glavi, ko je opazil, da je »zpraznjena« ležalnica, ki je bilo v njej 1450 Din in 100 hr., prav tako pa je manjkalo tudi telovnik s srebrno uro in veržico v vrednosti 1000 Din.

Posestnik je zadevo prijavil policiji, ki je zdaj aretirala 23letno Milko P. iz Kraljeva, s katero so imeli na policiji že večkrat opraviti, ter brezposelnega mizarskega pomočnika Fridolina Č., ki sta bila z Andrejem L. v družbi. Pri preiskavi pa niso našli ne denarja ne ure.

Na Sv. Petra česti štev. 63 je snodišna posestnica Alojzija Irkiceva okrog 20.30 zaslila sumljiv šum s podstrešja. Ko je šla gledat na podstrešje, je opazila mlajšega moškega, ki si je baš pripravil sveženj perila in obleke, da bi ga odnesel. Irkiceva je poklicala brata Ignaca in skupaj sta nepovabilenega podstrešnega gosta prišla. Fant se je sicer srdito odneval in pihal kakor gad, pomagalo mu pa ni. Moral je s stražnikom na policijo, kjer so ugotovili, da gre za brezposelnega detavca Ludvika G. Na policiji je dejal, da je kradel blago, kar ni imel denarja za večerjo, vendar bo ni res, ker so pri njem našli še 8 Din.

Pred dnevi sta pobegnili iz železniških barak v Dravljah l. 1913 v Polji rojen in v St. Vid pristojen samski zobotehniški praktikant Dušan J. in l. 1914 v Nabrežini rojena in v D. M. v Polji pristojna Danica F., stannujoča pri st. rži v Zgornji Siski 132. Izginila sta brez sledu ter pustila pismo, v katerem pravita, da gresta skupaj v smrt.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2317.63—2328.99 Berlin 1366.69—1376.49, Bruselj 801.35 do 806.29, Curih 1108.35—1113.85, London 189.08—190.68, New York ček 4186.05 do 4214.3, Pariz 224.82—225.94, Praga 170.34 do 171.20, Trst 301.68—304.08 (premjaja 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem ktl rniku 8.80.

INOZEMSKE BORZE.

Curih: Pariz 20.285, London 17.09 New York 38.0, Bruselj 72.30, Milan 27.26 Madrid 43.80, Amsterdam 209.10, Berlin 123.40, Dunaj 73.81—74.99, Praga 15.24.

Oboroževalni program angleške mornarice

Angleška admiraliteta zahteva ogromno povečanje vojne mornarice

Pariz, 23. avgusta. r. Kakor piše londonški »Daily Telegraph«, kaže britanska admiraliteta čedalje večje vzmernjenje zaradi razvoja mornaric drugih držav. Zato se zdi, da je sklenila v najkrajšem času izvesti večji program glede reorganizacije britanskega brodograja. Britanska admiraliteta ne verjame, da bi se oboroževanje moglo omejiti s pogodbami, katerih določila morejo imeti edino posledico — da se oslabi britanska mornarica in okrepe brodov drugih držav. Britanska admiraliteta opozarja na to, da so dosedanj pomorski sporazumi imeli le to posledico, da so Združene države, Francija, Italija in Japonska povečale, obnovile in modernizirale svojo mornarico, dočim je edino Anglija svojo pomorsko obrambo zanemarila. Zato smatrajo, da je neobhodno potrebno, da se izvede velik gradbeni program, tem bolj, ker ni upati, da bi prišlo do uspešnega zaključka razorožitvene konference. Po informacijah »Daily Telegraph« bo obsegal

ta program, ki je že sestavljen in sedaj proučujejo le še njegovo finančno stran, naslednje glavne točke: 1. Takoj naj se zgradi 25 novih križark, ki po tonaži, opremitvi in oborožitvi ne smejo zaostajati za najmodernejšimi vojnimi ladjami. 2. Letno naj se zgradi 15 do 18 novih rušilcev in obalnih obrambnih vojni ladij z odgovarjajočim številom podmornic in obalnih utrd. 3. Razširi naj se program za gradnjo obalnih utrd. 4. Primerno povečanje zračne flote 5. Povišanje mornariškega kadra za najmanj 10.000 mož s potrebnimi štepihlo oficirjev. 6. Povečajo naj se krediti za kurivo, municijo in pomorske manevre.

Zanimivo je, da so navedbe tega lista popolnoma ujemajo z nedavnim predlogom lorda Jellicoeja o okrepitvi britanske mornarice, in so brez dvoma v ozki zvezi z zahtevo prvega lorda britanske admiralitete, da se mora znatno povečati proračun za britansko mornarico za leto 1934.

V ZAGREB IN NAZAJ PO ZRAKU

Med silnim viharjem in nalivi je včeraj naše potniško letalo brez najmanjše nezgode priletelo iz Zagreba v Ljubljano

Ljubljana, 23. avgusta.

Ljubljana ima letališče, Ljubljana je zvezana po zračnih progah z znanim svetom. Letališče... kračni promet... zračne proge... Ob sedmih iz Ljubljane ob 7.50 v Zagreb... po zraku... Za naše filistrsko uho vse novo, vse napeto. Kaj šele za naše oko, za naše živce in končno tudi za naš želodec. Da, zračni promet in želodec sta tudi v sorodu, čeprav zelo redko.

Torej jutri ob 6.20. To je ura odhoda avtomobila izpred »Putnika« na letališče. Novinar si in zato moraš povsod imeti svoj nos prvi.

Fonoči je grmelo, treskalo in lilo, a meni je že od večera brnel v ušesih motor in propeler je pel svojo nepozabno pesem med blekomi in gromom. Če se pripravljajo prvi na daljšo pot po zraku, ti morajo biti taki gremi odpusti.

Ob 6.20 pred »Putnikom«. Kolega Čoro je že hitel pome in šef našega letalskega centra je že nekam nervozno pogledoval na uro. Dve minuti zamude je za orjaškega ptiča medu je preveč. Hangar je že odprt, mehanik je že vse pripravil. A z nami se je peljal pilot Striževski, ki mu je zračno morje

drugo ali če hočete prvo življenje.

Malo govori, zato ima pa motor v rokah, da ga je veselje gledati.

Šef našega letalskega centra ima polne roke dela. Za vse mora skrbeti, vse pripraviti. Prav je imel tisti, ki je vprašal, kaj je naš dr. Stane Rape. Narodni poslanec, ki nikoli ne pride iz intervencij in letanja od Poncija do Pilata za druge, pilot, šef letalskega centra in še to in še ono, pa povsod neumoren, povsod iznadljiv in do skrajnosti potrpečljiv. Čez noč je moral prevesti delo, ki ga ni še nikoli opravljal, pa kako gladko mu že gre od rok.

Toda hitimo v letalo, da ne odbije ura prej sedem. Stisnemo si roke, propeler se reže zrak, krasno petsežno letalo se lahko zaziblje in že drsi po ravnem letališču. Še malo se obrnemo.

motor zapoje močneje in že smo se dvignili. Nad mestom zakrožimo, pod seboj vidim krasen relief oprane, prepuščajoče se Ljubljane, komaj ujamem nekaj bežnih vtisov, počitost, to opaziš, ko znano hišo, obdružuje za hip očarljiv park ob šentpetrski cerkvi, pod teboj svigne nekam nazaj vrh nebotičnika, kača-Ljubljani- ca se potegne daleč tja gori po Barju in tja doli proti Vevčam; vse to ti beži po pogledi, trenutki redkega užitka, ki bi jih rad raztegnil v nedoglednost.

In že vidiš pod seboj Laverco. Železna kača se vije do nje in hiti doli, Galjeva je kakor družina mladih mušic na zelenem mahu. Komaj si jo dobro pogledaš in še nisi utegnil ozreti se tja doli pod Krim k Izancem, že te pozdravljajo pod krili brnedege ptiča škofljica... Občutek v aeroplanu? Prijeten, da si prijetnejšega ne moreš misliti...

In varnega se počutiš, da nikoli tega. Sprejdi se Striževski, tišči se na mehanika. A Striževski je v zraku doma. In matuška Rusija ga rodila. Mehanik se zdaj pa zdaj ozre in nasmehe.

Kaj? Saj ni mogel! Da bi bil že nad Smarjem? A če gledaš doli, se ti zdi, da bi celo dolence prehitel Striževski. Optična prevara. Kaj bi šele bilo, če bi rezal zračno morje na »Hawkerja«. Ta 120, oni 400 km na uro!

In Grosuplje beži tja proti Ljubljani. Še žalno preskočimo že bolj ob strani, potem se pa za spoznanje nagemo in jo rečemo v sotesko proti Krki. Rojstvo vas slutiti tam za hrbtom, samo dve, tri minute, pa bi priplaval nad očetovo hišo, a Striževski ne zna in ne sme brati tvojih skrivnih misli.

Sv. Duh z Novo vasjo in Zavrtčami je ostal nekje v megli ob strani, cerkva na Krki z zeleno nevesto Krko sta nas pozdravila, na Muljavo se niti nismo utegnili ozreti, a tam v zelenem naročju se drami v deževno jutro stiški samostan. Malo bližje vidiš Ivančovo gorico. In zahoče se ti stopiti k Roju na šilce tropinove.

Prilegel bi se, čas zajtrka je... Toda motor je že dobil zajutrek in Striževski je bil na vse zgodaj pri brivcu.

A za nami je drvel hud naliv z viharjem, so dejali v Ljubljani. Pol ure po našem odhodu so zaplesali podnebni besi svoj divji pes. Nas niso ujeli, mirno in varno smo pluli po zračnem morju tja doli proti Zagrebu. Le na krilih in na steklu pred pilotom si videl, da tu pa tam dežuje.

Pravijo, da je Dolenjska lepa. Res je, toda kdor je ni videl iz zračnih višav, ne pozna lepote v vsej njeni zeleni sanjivosti in čarobni privlačnosti. Kje je tista čudotvorna roka, ki je spletla to pisano preprogo, kje čarodej, ki je pričaral na zemljo ta mozaik bujno zelenih gozdov

v pestrnih barvah zasajenih njiv, hišic z rdečimi kapicami in kravic-mačic, posejanih po pašnikih? Pesnik, ki hoče stisniti in okvir izklesanih besed skrivnostne lepote narave, dvigni se nad nje in poglej jih iz zračnih višav. Opoljena bo tvoja mrtva beseda in tvoji pesmi ne bo treba iskati druge pojke duše, da bi jo prelija v akorde, ker bo sama pela najslajše melodije.

Da more postati človek v zraku in povrh še ob deževnem vremenu sentimentalni? Kar spusti se prvič na krilih nad vasico, kjer ti je tekla zibelka, pa boš videl, da te bo zapustil vse cinizem. In končno, kaj moreš za to, da nisi Erwin Kisch?

Striževski pa ni sentimental in zato smo pripluli ta čas nad Mirno peč. Novo mesto je ostalo nekje ob strani, nad dolino gradov nas vodi pot in

gradovi so tako pravilčno lepi, da bi človek kar obstal nad njimi. Letalo se pa strse enkrat, dvakrat in še enkrat, pa že drsimo po nevidni cesti nad gosto zaraščenimi hribi. Krka pod nami se leno vije in zvija v naročje bistrave Save. Kostanjevico in Brežice smo preskočili kar mimo-grede, kolega Čoro je pa potegnil iz torbice za naslonjalo sprednjega sedea vrčico iz voščene papirja. Kaže mi jo in se smeje. Pogledam: »Proti zračni boleznici, stoji črno na rjavem. A

en vogal je že odgriznjen in vrčica ima veliko luknjo. Gotovo je razmel nekdo napis na nji doslovno, pa jo je v kosček odgriznil in pojedel misleč, da mu bo papir pomagal proti zračni boleznici. Pa mu najbrže ni. Sicer pa zračne bolezni v letalu itak ne dobijo, če nimajo prav posebno slabega želodca in razvratnih živcev.

Pred nami je že Zagreb. Nepopolno lep je iz ptičje perspektive in prostrano ravno pokriva ob vznožju Sljemena. Da si nad večjim mestom, te opozarjajo tudi letala, ki jih je vse polno v zraku.

Eno nam je celo križalo pot in smo morali napraviti velik lok, da se je med tem spustilo na letališče. Torej le ni res, da so v zraku vse ceste proste; pač je pa res, da ni nobenih konfinov, ne ovinkov, ne mostov, ne klancev in tudi desno ali levo ni treba voziti.

Lahno smo se spustili na zagrebško letališče in pred krasnim poslopjem »Aeroputa« je že čakal avtobus naše družbe za zračni promet, ki nas je odpeljal na Jelačićev trg. Popoldne pa nazaj proti Ljubljani...

Da, nazaj... Vremensko poročilo iz Ljubljane je bilo dokaj ugodno, nad Zagrebom nebo jasno, a pogled proti Brežicam je nas bodril, da bomo imeli na povratku lepše vreme, kakor zjutraj. Pa smo se temeljito zmotili. Pri Brežicah je zašlo letalo v megle in nekaj časa smo pluli po sivem meglenem morju. A že se je nam odprl očarljiv pogled na širna polja,

obenem je nas pa objel mrak, da bi človek mislil, da je noč na pragu. Nazaj proti Zagrebu je pa bilo nebo odprto in videli smo, da si je Zagrebčanom solnce.

Letalo je komaj 200 m nad zemljo. Tako rečemo zrak ves čas tik pod nizko višavo megle in deževnimi oblaki. Kmalu nam po krilih drseče drobne deževne kapljice povedo, da smo že v dežju. Letimo nad Novim mestom, a

vreme postaja vedno obupnejše.

Nekaj časa se držimo železniške proge, potem pa krenemo nad Krko, ki nam kaže varno pot. Že vidimo pod seboj Gradac in takoj za njim nas pozdravi žužemberk. Letimo dokaj nizko, ljudje hite iz hiš in nas gledajo. Težke megle leže nad dolino Krke tako nizko, da bi jih skoraj dosegel z roko iz letala.

Naenkrat zabrni propeler glasneje, oster ovinek in že plavamo nazaj nad Muljavo proti Stični. Preradodarno je nebo z deževnimi oblaki, nizki hribi pri Krki so zastrti do polovice, pilot pa hoče videti pot pod seboj, ker se orientira po zemljevidu. Letalo se spusti še nižje. Letimo tako nizko nad hišami, da

ljudje prestrašeni beže na vse strani misleč, da jim kani sesti strahotna prikazen iz oblakov na strehe. Višnji nam nemara ka takega še niso videli. Matičkov Janez se je gotovo bal za svojo hišo, da bi mu je črni orel ne pobral — in odnesel v krempljih. In polž, polž, ta je moral šele prestati strahu!

Pred Peščenjem smo se nekoliko dvignili in že smo spivali nad zalno in dalje nad Grosuplje in Smarje... Bliska se, vedno bolj se bliska in kar tik nad našimi glavami. Gotovo tudi grmi in

morda celo treska, a mi ne slišimo, ker nam premočno poje motor. Le tuji prižigajo in ugajajo v temnih oblakih čedalje hitreje. In dež lije, da je groza.

Spuščamo se od Smarja nad Barje. Za hip se zasveti proti Ljubljani in brž se spomniš naše fantovske: Prej pa ne gremo

Težak gospodarski položaj jeseniške občine

Izredna seja občinske uprave. - Upniki pritiskajo na občino. - Prebivalstvo ječi pod bremenom javnih dajatev

Jesenice, 22. avgusta.

V ponedeljek zvečer se je vsela v mestni posvetovalnici izredna seja občinske uprave, ki je imela obravnavati težka vprašanja mestnega gospodarstva. Na seji so bili navzoči skoraj vsi odborniki, na galeriji pa je bilo precej občanov, ki so pazno sledili zanimivim razpravam.

Po otvoritvi in pozdravu je predsednik občine G. Jože Zabkar poročal, da je banka uprava poslala mestni občini letni proračun v precej spremenjeni obliki in da je znižala občinske doklade na vse neposredne državne davke od predvidenih 100 odst. na 90 odst. Banka uprava je črtala letno subvencijo 100.000 Din za izvršeno adaptacijo mestne župne cerkve, ki ni bila specijalno vnesena v proračun, ter črtala tudi prispevek v znesku 24.000 Din za napravo prepotrebne škarpe ob potoku Ukova za mestnansko šolo. O tej točki se je vnela zelo zanimiva in stvarna debata, v katero so posegli vsi mestni župnik Anton Kastelic, dr. M. Obersnel, Valentin Markeš in drugi, nakar je bilo sklenjeno, poslati banki upravi nov proračun v isti višini, toda drugi obliki.

Druga točka dnevnega reda je bila sanacija občinskih dolgov. Zupan je poročal, da je občina zadnja leta plačala okrog 400 tisoč Din občinskih dolgov, da pa še vedno prihajajo terjatve v visokih zneskih, za katere mestna občina nima proračunskega kritja. Tako je iztožil trgovec v Iganci Marič občino za 41.000 Din za občino prodano Rajmundovo hišo na kateri je imel knjižnico, G. Tršan je tožil občino za 35.000 Din kot obresti zaradi prekasno plačane kapnine za zemljišče, ki ga je prodal za carinarstvo, tvrdka Siemens pa je tožila občino za obresti, ker ni pravočasno plačala števec za vodovod v znesku 21.000 Din. Oglašajo se pa tudi drugi upniki, ki polagajo račune za izvršena dela v letih 1929, 1930 in 1931. Se za časa župana G. M. Cufarja. Pravni zastopnik upnikov je dosegel, da je občinska trošarina najboljših jeseniških trgovin in restavracij zasežena v korist upnikov, dokler ne bodo iztoženi občinski dolgovci poravnani v celoti. Okrajno sodišče v Kranjski gori pa je imenovalo trgovca G. Petra Šitarja za upravitelja te zadeve.

O vsem tem se je razvila dolga in zanimiva debata. Mestni župnik G. Kastelic je orisal obupen položaj obč. siromakov, ki ki stanejo občino velike vsote pa brez pravega haska, ker občina nima ubožne hiše odnosa hiralinice, v kateri bi drževala te siromake. Obč. odbornika G. Peter Arnes in Valentin Markeš sta odločno nastopila proti vsakim novim davkom, ker so socialne dajatve delavstva tako visoke in zgradnine povšane v taki meri, da prebivalstvo naravnost ječi pod bremenom javnih dajatev.

dam... Oddahnemo se... Vsa nad Ljubljano naj nam čmerikavo nebo dovoli pot brez dežja in viharja. Toda najlepše nas še čaka.

Ig so črni oblaki doslovno zagrnili, Krim je utonil v njih. Blisk sledi blisku, lije kakor iz škafa. Vihar čutimo pošteno, toda letalo se ne zmeni dosti zanj, mirno si utira tik pod svinčeno živo steno gostih oblakov pot proti mestu. Najmanjša jugovina na morju je hujša kot takle vihar v zraku. Lije in bliska se venomer, letalo se zdaj pa zdaj močno strse, malo poskoči, zdi se ti, da ga je potisnil vihar malo v stran, v resnici ga pa ni. Mehanik se tu in tam ozre in nam smeje pokima, češ, le brez skrbi bodite, pilot in motor sta vajena takega plesa.

Tudi nad mestom letimo čisto nizko in vihar z nalivom je nam trdovratno za petami. Letimo približno v višini nebotičnika, komaj malo višje. Vihar se za slovo še močnejše zaletava v letalo, spodaj pod nami gore po hišah luči, mi pa vemo, da še ni noč, saj je ura komaj 17.45.

Še nekaj močnih sunkov viharja, še nekaj silnih pljuvkov debelih deževnih kapelj in že vidimo pod seboj z vodo zalito letališče, a pred hangarjem avtomobile in pri njih tehnično osebje letališča, na čelu s šefom g. dr. Rapetom. Vsi so v skrbih; iz Zagreba so sporočili, da smo odedeteli, a vihar s strašnim nalivom je prišel celo veliko trimotorno italijansko potniško letalo, da se je spustilo na našem letališču. Zakrožimo v velikem ovinku nad Ljubljano, obrnemo se proti Savi in že smo v začetku novega ovinka pri tleh. Voda pljuske izpod koles na vse strani, letalo pridri pred hangar in ker tako strašno lije, da bi bili v hipu vsi premočeni, zavozimo kar v hangar kakor s kočijo in gologlavi brez kapljice dežja na obleki izstopimo kakor, da smo bili ob najlepšem vremenu na izprehodu čez Rožnik. Sopotnik Nemec, ki je vso pot navdušeno vzklikal: Herrlich! Grossartig!, ponovno izrazi svoje

globoko občudovanje in priznanje našim pilotom.

Vso Evropo je že obhajal po zraku, pa pravi, da kaj takega še ni doživel. Res, vsa čast našim pilotom, pa tudi našim potniškim letalom, ki tako krepko prestanejo najhujši vihar. Če bi bili včeraj v zračnih višavah vsi tisti, ki se šele boje aeroplana, bi bilo danes

konec njihovega strahu.

Pilot se zadovoljno smehlja in odgovarja na vprašanja, da se je ves dan boril z viharjem in nalivi. Letel je z Dunaja v Beograd in na Sušak, kjer ni mogel čez gore in je moral kreniti nazaj na Crkvenico, končno ga je pa še nad našo zemljo pošteno treslo. Tudi on je sin matuške Rusije, Viktor Nikitin. 17 let je kmari po zračnem morju, že med vojno je bil v Rusiji vojaški pilot, a pri nas je že od začetka v službi »Aeroputa« in ima za seboj že

nad 500.000 km zračne poti.

Splošno mu stisne roko. Takle fant ti mora imponirati. In šele naknadno se zaveš, kako izkušnega, zanesljivega voznika si imel v viharju in nalivih po zračnem morju. Bravo, Nikitin!

Jože Zupančič

Živilski trg

Ljubljana, 23. avgusta.

Včeraj je tako deževalo, da gospodinjice niso upale na trg, toda tudi danes ni bilo posebnega živahnosti na njem. Kmetice prišle malo, ker zjutraj ljudje n'so še vedeli, da se bo napravilo lepo vreme. Nekateri gospodinjice so pričakovale, da bo danes na trgu še mnogo gob, ker je tako deževalo, toda gobe vseeno ne rastejo tako hitro in v najhujšem dežju jih ljudje tudi ne morejo nabirati. Upajmo pa, da bo v soboto že dovolj jurčkov na trgu.

Na kmečkem sadnem trgu je bilo največ hrušk, ki so jih prodajali v splošnem po 4 Dn. kg. Tudi rumenih sliv je mnogo, ki jih prodajajo po večini Belokranjci: po 3 Din. Jabolk je precej na trgu, vendar jih ni mnogo po 3 Din kg. Po tej ceni jih je prodajal danes eden prodajalec in gospodinjice so precej posegale po njih. Rdeče maline so prodajali kot navadno po 3.50 Din liter.

Ker je zdaj odklenkalo suši, so nekatere gospodinjice pričakovale, da se bo danes sočivje še pocetilo. Kumare se jim zde še predrage, čeprav dobi največji komad po 1.50 Din. Zelo barantajo tudi pri kumaricah za vlaganje. V tem primeru so pa cene res zelo različne. 100 komadov lahko dobiš od 8 do 14 Din. Tudi grah se zdi gospodinjim predrag, čeprav ga je zdaj že malo. Zluščen je po 1.25 do 1.50 Din merica, v stroju pa po 2 Din kg. Zluščen nov fižol je pa že poceni, po 3 do 4 Din liter. Koleraba ni tako strašno draga, ker je že precej debela in jo prodajajo po 25 par komad. Pri nakupovanju salate je težko barantati, ker dobiš glavo »pepe endivije« za 50 par. Pri ceni krompirja, ki je po dandariju, prodajalke tudi nerade popuščajo.

Stroški fižol tudi na tako drag, a gospodinjice godrnjajo, da je že star in da se dolgo kuha. Danes ga je bilo največ po 2 do 3 Din kg. Naš živilski trg je tudi vedno dobro založen s mlekom, in nekatere gospodinjice ga radi kupujejo na trgu, ker je prodajal po tržnim nadzorstvom. Prodajalo ga po 2 Din liter.

Perutninski trg je bil danes tudi slabše založen, pač zaradi negotovega vremena. Ob sobotah je na njem dovolj jate po 50 par komad, sicer pa ne. Danes so jih prodajali v splošnem po 17 do 18 komadov za 10 Din.

Na stalnem sadnem trgu je že mnogo grozdja, ki ga prodajajo po 10 do 12 Din kg. Dobro so založeni tudi z melonami, ki so po 5 Din kg. Breskve srednje kvalitete so po 12 Din kg.

Primarij dr. V. Gregorič

Ljubljana, 23. avgusta.

Primarija dr. Vinko Gregoriča ni več med nami. Še pred poldrugim mesecem je 6. junija predaval na ustanovnim obnem zboru Društva za zaščito vlagateljev pri denarnih zavodih, ki mu je prvi tudi polagal temelje in na katerega zboru je bil izvoljen za prvega predsednika. Naslednjega dne je legel v posteljo. Bolezen ni kazala nič budnega, toda obrnila se je na slabše in včeraj je g. primarij v 76. letu starosti zatihnil svoje trudne, od življenjskega boja izmučene oči.

Z njim je legla v grob markantna osebnost našega življenja. Pokojni, ki je bil Ljubljancem, je po tu dovršenih gimnazijskih študijah promoviral na Dunaju, nato je pa stopil v službo deželne bolnice v Ljubljani, ki je bila takrat še na Dunajski cesti. Ko je bila po potrebi zgrajena sedanja bolnica, je postal dr. Gregorič namestnik dr. Dorniga na dermatološko-venereološkem oddelku. Že takrat se je mlađa zdravnik živahno udeleževal zlasti v stanovskem organizatorskem pogledu. Bil je odbornik in večkratni predsednik Slovenskega zdravniškega društva, l. 1887 je organiziral zdravniško službo v bolniških blaginjah, l. 1892 je bil pa imenovan za primarija in pozneje za vodjo deželne bolnice v Ljubljani. Ustanovil je penzijski fond za vdove in sirot zdravniškega kov na Kranjskem, kateri ustanovi je bil dolga leta skrben in delaven predsednik. Po prevzemu je prenosoval stanovsko organizacijo v sedanje Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani. Njegova zasluga je, da je bila l. 1923. ustanovljena Zdravniška zbornica za Slovenijo, ki ji je predsedoval do l. 1927, ko je bil tudi izvoljen za njenega častnega člana. Pokojni je bil odlični zdravnik, ki nam je tudi vzgojil kader novih nadarjenih zdravnikov.

Pokojni se je pa veestransko udeleževal tudi na gospodarskem polju, kjer je bil član raznih organizacij ter je prikladal v življenje mnogo novih društev. Tako je ustanovil »Krajevsko družbo« za zgradbo Narodnega doma, bil je pa tudi ustanovitelj Društva slovenskih bioklistov. Prav tako je polagal temelje Vzajemnemu podpornemu društvu, sedanji Vzajemni posojilnici. L. 1887 je bil izvoljen v ljubljanski občinski svet. Med drugim moramo omeniti tudi, da je ustanovil prvo Društvo hišnih posestnikov, potem Delniško hotelsko družbo Union, katere predsednik je bil dolga leta itd. Kot izredno nadarjen mož je seveda tudi videl potrebo sodelovanja pri Društvu za razvoj tujanskega prometa v Ljubljani. Pokojni je bil tudi član deželne zbornice, l. 1918 je bil pa imenovan v revizijsko komisijo za poslovanje deželne odbora kot njen predsednik. Več let je bil tudi predsednik ljubljanske Mestne hišnice.

Pokojni zapušta zalutajočo soprogo Marjo in tri otroke: Fedorja, Vero in Miro. Pogreb zaslužnega in splošno spoštovanega moža bo jutri ob 14.30 iz hiše žalosti, Resljeva cesta štev. 5. Bodu mu lahko zemlja.

Šole se odpirajo

— Vpisovanje v prve letnike Tehniške srednje šole v Ljubljani se bo vršilo od 1. do 4. septembra na sledeč način: V petek, dne 1. in v soboto, dne 2. septembra se bodo od 8. do 11. sprejemale prošnje za vpis (prijava). Tiskovina za prošnjo za vpis (prijava) se dobi pri šolskem služitelju. Prijava mora biti kolkovana s 5 Din. Prijavi se mora priložiti izpričevalo o dohodnem šolanju in sicer: a) za odseke tehniške srednje šole zadnje leto izpričevalo in izpričevalo nižjega tečajnega izpita, ako prihajajo iz gimnazij, ali izpričevalo završnega izpita, ako prihajajo iz meščanskih šol; b) za delovodske šole zadnje šolsko izpričevalo, učno pismo in izpričevalo pomočnega izpita in dokaze o dotedanji praksi (delavska knjižica); c) za strokovno obrtno šole zadnje šolsko izpričevalo. Če učenec ni iz kraja, mu je prijava dovoljena tudi pisмено. Učenci, ki ne prihajajo neposredno iz šole, morajo predložiti oblastveno potrjeno navrstveno izpričevalo za čas, ki so ga prebili izven šole. Tudi vsak učenec (učenka), ki ponavlja na zavodu prvi letnik kateregakoli šolskega oddelka, mora, kakor vsak nov učenec, predložiti dne 1. ali 2. septembra prošnjo za vpis (prijava) v prvi letnik. — Prijavi je treba priložiti samo leto izpričevalo našega zavoda. V soboto dne 2. septembra popoldne bodo strokovne komisije učiteljskega zbora po doslihih prijavah in izpričevalih odločile, kdo od prijavljenecv se sprejme v šolo. Imenik sprejetih bo ob 18. uri objavljen na razglasni deski. — V ponedeljek dne 4. septembra bo ob 8. zdravniški pregled tistih prijavljenecv, ki se na podlagi izpričeval sprejmejo v šolo. Po zdravniškem pregledu bo vpisovanje z vplačevanjem šolnine in drugih pristojbin. Na mizarski in strgarski delovodski šoli ne bo prvega letnika in se bo vršilo vpisovanje samo v drugi letnik. — Vpisovanje v višje letnike se bo vršilo v torek dne 5. septembra od 8. do 11. Ob vpisu v višji letnik mora učenec (učenka) predložiti prošnjo za vpis (prijava) in ji priložiti zadnje leto izpriče-

valo. Tiskovino za prošnjo za vpis (prijava) se dobi pri šolskem služitelju.

— Na Državni II. deški meščanski šoli v Ljubljani bo vpisovanje 1. in 2. septembra med 8. in 12. uro. Popravni izpiti se pričnejo 31. avgusta ob 8. uri. Natančnejša določila o prijavah, šolnini in popravni izpiti so v razglasu upraviteljstva na oglasni deski.

— Na državni II. deški meščanski šoli v Ljubljani bo vpisovanje 1. in 2. septembra med 8. in 12. uro. Popravni izpiti se pričnejo 31. avgusta ob 8. uri. — Natančnejša določila o prijavah in šolnini so v razglasu upraviteljstva na oglasni deski.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sreda, 23. avgusta katoličani: Filip Bon., Bogovojka, pravoslavni 10. avgusta.

Današnje prireditve.
Kino Matka: Noč pred poroko.
Kino Šiška: Spiljanka F. 3.
Dežurne lekarne.
Danes: Mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.
mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4.

Izped sita

in rešeta

Lepo je in prijetno, če ima človek motorno vozilo in je uradno priznan za motornega vozača. Zanj je obelodanjen poseben pravilnik in mu je eksistenca zanjena, ker lahko vsak čas požene motorno vozilo iz pasivnega v aktiven kraj ali iz krize v blagostanje. Toda je nesreča v tem, da je treba šteti za motorno vozilo tisočake in tih zdaj nima vsako revšče. So pa nekateri ljudje tako srečni, da jim kupijo motorno vozilo drugi na občinske ali sreske stroške, kakor plemenskim bikom seno. Taka motorna vozila so še posebno priročljiva, ker vozijo brez bencina, se pravi, bencin gre tudi na račun širokogrudne skupnosti. In kdo bi zameril takemu motornemu vozaču, če se vozi ne glede na pravilnik malo po svetu, zdaj tja gori na Gošenjsko? Nihče mu ne zameri, mi seveda tudi ne.

Pa da ne bo kdo iskal tu kakršnekoli tendence. Prav nobene tendence ni in tudi biti ne more. Čast, komur čast, motornim vozačem pa še posebno. Pa brez zamere in tendence.

Poln želodec, naredna vrenja v debelom črevesu, odebelelost jeter, zastajanje žolca, bodljaje, tesnoba v prsih, močno srčno utripanje odpravi naravna »Franz Josefova« grenčica in zmanjša tudi naval krvi na možgane, oči, pljuča in srece. Zdravniška mnenja navajajo uprav presenetljive rezultate, ki so jih dosegli pri ljudeh, ki morajo mnogo sedeti, z »Franz Josefovo« vodo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Celja

— Gledališke predstave na prostem. Celjski igralci pod vodstvom režiserja gospoda Milana Košiča bodo uprizorili 7., 8. in 9. septembra v mestnem parku Novčanova dramo »Herman Celjski«. Glasbo za to igro je napisal g. Karol Sancin, ravnatelj Glasbene Maticе v Celju, osnutke za scenerijo pa je izgotovil akad. slikar gospod Ivan Vavpotič v Ljubljani.

— C Umrl je v ponedeljek 21. t. m. v celjski bolnici 39letni Matevž Tavčar iz Sp. Grušovlje, železniški delavec v St. Petru v Savinjski dolini.

— Nesreča otroka. Na Lahovni pri Škofji vasi je v ponedeljek 21. t. m. mlatilnica zgrabila 7letnega posestnikovega sina Jožeta Pevca za desnico in mu raztrgala sredinec ter razmesarila kazalec in prstanec. Detek se zdravi v celjski bolnici.

— Na drž. deški meščanski šoli v Celju bodo popravni izpiti 31. avgusta od 8. zjutraj dalje. Vpisovanje v vse razrede bo 1. in 2. septembra od 8. do 12. Podrobnosti so razvidne iz razglaš, ki je nabit v šolskem poslopiju. Starši se opozarjajo, da si pravočasno preskrbe potrdila pristojne oblasti o višini neposrednega davka, na podlagi katerega se bo odmerila šolnina. Kdor plačuje manj nego 30 Din neposrednega davka, je oproščen šolnine.

— Izgubljeno. V nedeljo 20. t. m. dopoldne je bila na poti od Glazije do kolo-dvora izgubljena okrog 500 Din vredna zlata moška veržica, istega dne okrog 10. dopoldne pa je bil na poti od Glavne trga do Frankopanske ulice izgubljen bankovec za 100 Din.

Iz Kranja

— Aretacija drznega tatu. V soboto smo poročali o premetenih tatvinah Franca Wolgemuta iz Spodnjega Bitnja pri Kranju. Prebrisano je potegnil za nos gostilničarja in mesarja G. Marinška iz Nakla. Izvalil mu je 30 kg slanino in ročni voziček, če

DANES PREMIERA PIKANTNE VESELOIGRE

OB 4. 1/3 IN 1/10 ZVEČER

Pustolovščina mlade neveste, ki je ušla ženinu v noči pred poroko! BOMBA SMEHA!

GEORG ALEKSANDER
SZÜKE SZAKALL

ELITNI KINO MATICA * Telefon 2124

LIANE HAID

Noč pred poroko

Dnevne vesti

— Kralj krstni boter dvanajstemu otroku železniškega delavca. V Našickem Markovcu so imeli v nedeljo redko svečanost. Nj. Vel. kralj je bil krstni boter devetemu sinu železniškega delavca Franje Markoviča, ki mu je rodila žena že 12 otrok. Kralja je zastopal podpolkovnik Steva Grlič.

— Zdravniški kongres v Crikvenici. Poročali smo že, da bodo imeli naši zdravniki svoj letošnji kongres 3. in 4. septembra v Crikvenici. V soboto 2. septembra zvečer bo v hotelu »Therapija« družabni sešatek. Letošnji zdravniški kongres je zanimiv tudi zato, ker bo združen s razstavo naše medicinske knjige v zadnjih 15 letih. Izdan je poseben »Kongresni vestnik«, ki ga dobe naši zdravniki te dni in ki so v njem poleg dnevnega reda kongresa tudi vse informacije o njem. V okviru zdravniškega kongresa bo prirejena tudi razstava naših medicinskih publikacij v zadnjih 15 letih. Naprosajo se vsi izdajatelji medicinskih knjig, revij in drugih publikacij v našem jeziku, da pošljejo vsaj po eno izdajo čimprej kopiliskemu poverjenstvu v Crikvenici.

— Štipendija za univerzitetno izobražene žene. Zveza univerzitetno izobraženih žen v Rumuniji je ponudila štipendijo univerzitetno izobraženim ženam, ki bi želele v Bukaresti proučevati rumunsko umetnost, književnost, folklor, bizantologijo ali flor in favno Črnega morja. Štipendija omogoča izbrani kandidatinji popolno vzdrževanje v Bukaresti od 1. oktobra 1933 do 1. junija 1934. Kandidatinja je obvezana predložiti na koncu svojega prebivanja v Rumuniji referat o svojem delu rumunski Zvezi univerzitetno izobraženih žen. Kandidatnje za štipendijo morajo znati francoski, eventualno rumunski jezik. Jugoslovanske univerzitetno izobražene žene, ki bi se želele za to štipendijo, naj pošljejo prijave s podatki o svojem dosedanjem delu predsednici Zveze univ. izobr. žen, gospe P. Albali, Vrnjci, vila dr. Albale — najkasneje do 25. avgusta.

— Delovni čas pri ljubljanskem okrožnem in sreskem sodišču. Predsedništvo okrožnega sodišča v Ljubljani objavlja, da je določen delovni čas pri tukajšnjem okrožnem in sreskem sodišču počen s 1. septembrom ob delavnikih od 8. do 14. ob nedeljah in praznikih pa ostane dosedanj delovni čas od 9. do 11.

— Kmetijska razstava na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani od 2. do 11. septembra bo obsegala: a) sirske in mlekarstvo razstavo, na kateri sodelujejo skoraj vse mlekarne in sirske zadruge; b) čebelarstvo in sirske zadruge; c) oddelek za zelenjadarstvo; d) oddelek za vino in vinski sejem. Kmetijsko razstavo organizira kmetijski odbor velesejma. Te razstavi bo priključena še e) razstava dalj, ki jo priredi Klub ljubiteljev dalj v Ljubljani. Dalje bodo priključene še naslednje razstave: f) razstava goveje živine monifiatske pasme, ki jo priredi živinorejska zadruga »Jugomontafon«. Razstava se vrši 2. in 3. septembra. g) razstavo koz in ovac priredi Društvo rejcev malih živali »Zivalica« in traja od 5. do 11. septembra. h) in ves čas razstave, to je od 2. do 11. septembra velika razstava poljedelskih strojev in orodja.

— Konkurzi, prisilne poravnave in posredovalna postopanja: Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 11. do 20. t. m. naslednjo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 1 (2), v savski 2 (3), v vrbski 1 (0), v primorski 2 (0), v drinski 0 (1), v dunavski 1 (6), v vardski 0 (3), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (3). — Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 2 (10), v savski 1 (3), v vrbski 0 (1) v primorski 0 (2), v drinski 2 (1), v zetski 1 (0), v dunavski 1 (2), v vardski 0 (3), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (6). Otvorjena posredovalna postopanja, kolikor jih je bilo društvu javljenih: v dravski banovini 2, v savski 18, v vrbski 1, v primorski 2, v drinski 2, v zetski 2, v dunavski 3, Beograd, Zemun, Pančevo 2. Odpravljeni konkurzi: v dravski banovini 1 (2), v savski 0 (1), v vrbski 1 (0), v primorski 2 (1), v drinski 1 (1), v dunavski 3 (1), v moravski 1 (0). Odpravljen prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (6), v savski 2 (7), v vrbski 1 (2), v primorski 3 (3), v drinski 1 (6), v zetski 1 (0), v dunavski 0 (5), Beograd, Zemun, Pančevo 0 (4).

— Razstava ovac in koz na jesenskem velesejmu v Ljubljani bo zanimiva zlasti za rejce teh živali, ker bodo te živalce ocenjene po strokovnjakih. Vsak rejec bo lahko primerjal vrline svojih živali z drugimi ter bo mogel razločiti boljše živali od slabših, kar je za vsakega rejca največja pomena, če stremi v rejci za izboljšanje. Za obiskovalce velesejma pa bo razstava privlačna, ker mnogi mislijo, da je rod ovac in koz že izumrl. Vsak bo prišel na svoj račun, rejci in obiskovalci. Razstava se vrši od 5. do 11. septembra.

— Delo dobe. Borza dela v Ljubljani sprejme za takoj 4 prvostvorne soboslikarje, 1 elektromonterja in 1 ključavničarja s koncesijo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj smo imeli v naši banovini silne nalive z nevihtami. Padavine so znašale davi ob 7 v Ljubljani 68,4 v Mariboru pa 35,2 mm. Lilo je torej pošteno in zemlja je zopet temeljito namočena. Deževalo je pa tudi v savski banovini in v Beogradu, samo da tam ni bilo tako hudih nalivev. Le v Zagrebu se je vila opoldne huda ploha, ki je pa kmalu ponehala, a proti večeru je že sijalo sonce. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Skoplju 35, v Beogradu in Sarajevu 32, v Splitu 31, v Zagrebu 22, v Mariboru 19,2, v Ljubljani 19 stopinj.

Pri nas se je torej ozračje močno ohladilo, drugod imajo pa še vedno hudo vročino. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,3, temperatura je znašala 12 stopinj.

— O ljubljanskih senzacijah, avionih okrog nebotičnika, kramlja v današnjih zagrebških »Novostih« zagrebški novinar, ki je prisostvoval otvoritvi našega aerodroma in se je pripeljal iz Zagreba z aeroplanom. Pravi, da so naše ceste lepe samo iz zraka in da na njih zaman išče Slovence. Ni 65 ljudi na kvadratnem kilometru. Kakor trdi statistika. Morda so vsi po cerkvah ali gostilnah, ali pa so krenili »nazaj v planinski raj«. V tem duhu nadaljuje zagrebški novinar opisovanje svojih vtisov z velikega letalskega mitinga v Ljubljani.

— Konj in avtomobil. Pred dnevi smo poročali o nesreči, ki se je pripetila na državni cesti blizu Kranja, ko je avtomobil g. Hinka Pogačnika iz Ruš trčil ob voz pocestnika g. Bučarja. Pri čemer sta bila poškodovana avto in konj. Kakor se je sedaj ugotovilo, ne zadene glede te nesreče avtomobilista g. Pogačnika nobena krivda. Ze prvo naše poročilo pravi, da sta oba vozila po pravilni strani ceste, zaradi česar sploh ne bi moglo priti do nesreče. Nesrečo pa je povzročil konj, ki ga je imel voznik prehitel na vajehtih. Konj je v zadnjem trenutku skočil z desne strani ceste pred avtomobil, tako da sofer nesreče ni mogel preprečiti in ga tudi ne zadene nobena krivda. O nepredvidni in prehitri vožnji avtomobilista torej ne more biti govora, o čemer se je prepiral tudi orožnik, ki je bil priča te nesreče.

Radio Therna Laško

zdravi revmatizem vseh vrst, išias, ženske bolezni, znižuje krvni tlak itd. Naravni vrelci, visoka radioaktivna termalna voda 37,50 C.

Posezijska doba od 1. septembra dalje.

**Pavšalna penzija za 10 dni
Din 600, za 20 dni Din 1100.**

V pavšalni penziji je upošteva hrana in stanovanje, dve zdravniški ordinaciji, dnevno po ena kopel in vse takse.

Zahtevajte prospekte od uprave zdravilišča!

— Do nezvesti pretepen s kolom. Včeraj so prepeleli v bolnico 40letnega posestnika Alojzija Copa, doma z St. Jurja pod Kumom. 15. t. m. so ga neznani fantje napadli in ga s koli tako obdelali po glavi in telesu, da je tri dni ležal nezavesten. Z umetnim dihanjem so ga spravili k zavesti. Mož je strahovito zbit, vendar je upanje, da bo okrevalec.

— Nesreče. Včeraj popoldne se je pripetila huda nesreča na Tržaški cesti, kjer je padel s strehe približno 6 m globoko 17letni krovski pomočnik Fran Fujan z G. levice. Potolkel se je na obeh rokavih in na glavi. — Na tesarja Josipa Skofica iz Spodnjih Jarš je padel med delom na glavo precej velik kamen in ga resneje poškodoval.

— Ribe je lovil, pa ga je pičila kača. V vasi Bukovje pri Somboru se je v terek kopal in lovil ribe sinček posestnika Rubiniča. Ko je prišel iz vode, je opazil na skali veliko strupeno kačo. Deček je pa sedel na bližnji kamen, kamor se je priplazila kača in ga je trikrat pičila v roko. Roka je začela takoj otekati, vendar pa domači otroka niso odpejali k zdravniku. Šele včeraj mu je dal zdravnik injekcijo, ki mu pa najbrž ne bo pomagala, ker je zastrupljen že preveč napredoval.

— Peš iz Brna v Palestino. Na Sušak je prispel včeraj iz Brna novinar František Sulent, ki namerava prehoditi dolgo pot peš iz Brna v Palestino.

— Tragedija Slovence v Zagrebu. Tragedije slovenskih služkinj v Zagrebu so na dnevnem redu. V ponedeljek jutraj je umrla v Zagrebu brezposelna služkinja Marija Gradišar, doma nekje od Kočevja. Gradišarjeva je bila noseča pa je niso hoteli sprejeti v porodnišnico, ker ni imela denarja. Posledica je bila, da je ostala doma, kjer si je zastupila kri. Njena gospodinja je obhodila vse bolnice in končno je našla rešitev v bolnici usmiljenih sester. Toda ko je prišel po njo rešilni avto, je bila že mrtva. Zdravnik je menjal, da je hotela Gradišarjeva odpraviti telesni plod, pa se ji je vnela trebušna mrena.

Iz Ljubljane

— Stanovanjski urad ljubljanskega je-senskega velesejma opozarja in v ljudno naproša vse, ki bi mogli za čas velesejma, to je v dneh od 1. do 11. septembra 1933 ali tudi samo za nekaj večerov dati proti plačilu na razpolago prenočišča, da javijo takoj svoj naslov mestnemu odpravnstvu. Mestni trg 27-III, soba št. 50, ali pa ravna-teljstvu velesejma, ker se zbere v teh vele-sejskih dneh v Ljubljani mnogo tujcev (od 1. do 5. septembra se vrši kongres veterinarjev iz vse države), katere moramo sprejeti z največjo gostoljubnostjo pod streho, naj bodo prijave kolikor mogoče številne.

— Iz Asfaltiranje Bleiweisove ceste. Glede asfaltiranja Bleiweisove ceste med Gregorčičevo ulico in Aleksandrovo cesto se je v ponedeljek vršila licitacija za oddajo del. Licitacije so se udeležili 4 gradbeni podjetja z naslednjimi ponudbami: inž. Franjo Dedek 18,69 odst., Ljubljanska gradbena družba 14,60 odst., Stavbna d. d. 13,3 odst. in Anton Reč, Zagreb 10,60 odst. Slednji je predložil tudi varianto z lastnim receptom za asfaltiranje s 15,60 odst. Kakor je razvidno, je bil najcenejši ponudnik inž. F. Dedek. Ljubljana Kdaj se bo pričelo

z delom, je odvisno od ministrstva v Beogradu, ki mora licitacijo oziroma dela še odobriti.

— Iz Dva pogreba. Včeraj ob 16. se je vršil izpred mrtvaške veže splošno bolnišni pogreb mlade Sokolice Marije Bratovčeve, sestre članice Sokola III, ki se je nedavno pri kopanju prehladila in je v četrli let podlegla posledicam vnetja prsne mrene. Pogreba se je udeležilo mnogo članov Sokola III v krojih, 6 članic v krojih je pa nosilo prekrasne vence s trobojko. Na zadnji poti so spremili priljubljeno in zvesto članico tudi starosta Sokola III, br. Saplja z načelnikom Prietomom, starosta Sokola IV, br. Pogačnik in drugi. Bodi vrli Sokolci ohranjeni časten spomin, preostalim pa naše sožalje! — Ob 18. je bil pa v Stepanji vasi na pokopališču pri Božjem grobu položen k večnemu počitku splošno znani in ugledni klenarski mojster g. Peter Žitnik. Koliko simpatij je pokojni živel v javnosti, je pričal veličasten pogreb, kakršnega Stepanja vas še dolgo ni videla. Kljub silnemu naliveu so spremili pokojnika na njegov zadnji poti skoraj vsi Podgoležani in Stepanci, pa tudi iz mesta je prišlo izredno mnogo pokojnikovih znancev in prijateljev. Naj v miru počiva!

Pri slabosti je naravna »Franz Josefov« voda prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno.

— Nove telefonske številke ljubljanskih sodišč. Pri ljubljanskih sodiščih so določene nove telefonske številke in sicer namestno prejšnje telefonske številke 23-20 zdaj 39-01, namestno prejšnje 26-70 zdaj 39-04, namestno prejšnje 23-40 zdaj 39-02 in namestno prejšnje 26-10 zdaj 39-03.

— Iz Italijansko letalo odletelo. Zaradi megle in silne nevihte z nalive je moralo včeraj okrog 16. pristati na ljubljanskem aerodromu veliko trimotorno italijansko potniško letalo tipa Ansaldo, ki vzdržuje redno zvezo na progi Rim — Benetke — Dunaj. Nad Celovcem je letalo zašlo v gosto meglo ter nevihte, pilot je izgubil orijentacijo ter zašel na naše ozemlje. Letalo je bledilo delj časa nad Gorenjsko, končno je pa pilot le našel pravo smer in zavil proti ljubljanskemu aerodromu, kjer je kljub silnemu vetru letalo srečno pristalo. V letalu je bilo 7 potnikov, ki so jih funkcionarji na aerodromu prav pri-srčno sprejeli. Uprava aerodroma je o zaslišenem pristanku italijanskega aviona obvestila komando v Novem Sadu. Ko so bile opravljene vse formalnosti po mednarodnih predpisih o letanju, je davi prispe-to iz Novega Sada telefonično obvestilo, da lahko avion nadaljuje svoj polet. Ob 9.25 je orjaška italijanska ptica, ki je bila čez noč spravljena v hangarju, startala k aerodromu. Ob najlepšem vremenu je ita-lijanski potniški aeroplan odletel proti Benetkam.

— Iz S. povečavo cerkve sv. Krištofa se bo začelo. Magistratni gremij je sklenil na svoji seji dne 30. maja, da se bo snelo s povečavo cerkve sv. Krištofa začeti takoj, ko bo pokopališka uprava izpolnila pogo-je. Pogoji so izpolnjeni in pogodba med mestno občino in pokopališkim skladom je podpisana. Tako se bo na podlagi tega sklepa lahko začelo s povečavo. — Vsi lastniki grobov na svetu za cerkvijo sv. Krištofa, ki pride v poštev, ki še niso svojih grobov uredili, se opozarjajo s tem, da se takoj prijavijo pri upravitelju pokopa-lišča pri sv. Krištofu (cerkvena hiša poleg cerkve sv. Krištofa). — Cerkevno predsto-jništvo.

— Iz Blatna sezona se začne, zato nas veseli, da urejujejo tu in tam hodnike. Zeli-mo si sicer, da bi bili hodniki povsod takšni, kakršni bi morali biti, a to delo poča-si, postopno napreduje. Hkrati z ravnanjem cestnišča na Groharjevi cesti so začeli po-lagati tudi robnike za hodnike. Ob nekate-rih hišah na tej cesti bodo hodniki asfal-tirani. Zdj polagajo tudi robnike na vo-galno Rimske ceste ob Bohinjski hiši. Na Rimski cesti so skoraj vsi hodniki slabi in marsikje ni niti robnikov. Ta cesta je ta-ko stara, da bi vendar morala imeti pošte-ne hodnike. Pešci tudi poznajo prosijo, da bi jim vsaj pred letošnjo zimo uredili hodnik pred Lukmanovo hišo v Gradišču, kjer čakajo nam skoraj dve leti. Tam je zelo živahen promet in ne smemo pozabiti, da je poleg dramsko gledališče. Ljudje čofa-jo v vodi ob najmanjšem deževju, ob na-livu je pa pred hišo cel ribnik.

— Iz Danes nov film v kinu Matic. Szöke Szakall se bo zopet smejala vsa Ljubljana! Nov spored imamo danes v Elitnem kinu Matici in sicer imenito ve-selgro, pri kateri se bo moral smejati vsakdo, star ali mlad — samo da bo zo-pet videl popularnega komika Szöke Sza-kalla in slišal njegove najnovejše dovpi-ke, ki jih stresa v tem filmu kot iz koša. Film se imenuje »Noč pred poroko« ali kot se je glasil originalen naslov v Berlinu »Ein Mädel w'ce Dur«. Glavno vlogo pi-katne in šarmatne neveste, ki uide svoje-mu zaročencu v noči pred poroko, igra Liane Haid. Ta igralka je, skoro bi lahko rekli, lepša od filma do filma. Njen part-ner v tej veseleigri je elegantni kavalir Georg Aleksander, ki ga že dolgo nismo videli in ga bo naša publika prav z vse-ljem zopet pozdravila. Za smeh in čvrsto gibanje naših trebušnih mišic pa bo skrbel star naš prijatelj, popularni komik Szöke Szakall. Mnogo novih dovptov, komičnih kretni in gest si je nabral od svojega zadnjega gostovanja v Ljubljani, in tako bo danes zopet ves v formi — izval salve smeha in krobota. Omenimo naj še zaba-v-

no vsebino filma, oslajajoče šlagerje, melodizno muziko, od drugih soigralcev pa Fritz Kampers, Adele Sandrockovo, in vsakdo bo videl, da je »Noč pred po-roko« odlična film, ki si ga mora ogledati. Režiser filma je znameniti tvorec mnogih odličnih filmskih del Carl Boese, kot n. pr. filmov »Grock« in »Paprika«. »Noč pred poroko« predvaja v premieri Elitni kino Matica.

— Iz Vika in mestna občina. Občina Vič je z ogromnimi žrtvami kanalizirala vso Rožno dolino. V zgornjem delu Rožne do-line, kjer so zadnja leta nastale lepe vile, je v vliško občino zagoden trikot mestne občine. Tu je Viška ulica — z edino hišo. In ravno ta mestni trikot je tako zanemarjen, da širi smrad po celi okolici. Mestna občina namreč še vedno ni posnemala viške občine, da bi napravila kanalizacijo za svoj trikot, temveč je tam odprl jarek poln fekalij in gnojnice. Mestni fizikat naj se o tem prepriča.

Beseda o naši živinoreji

Letos bomo videli na velesejmu lepo razstavo živine montafonske pasme. — Razstava bo 2. in 3. septembra

Ljubljana, 22. avgusta.

Po dobroti naših banovinskih uprav imamo v vsakem srezu živinorejske refe-rente, ki vodijo od časa do časa kmetijske tečaje, kar bi pričalo, da se jih naš kmet vendarle poslužuje in vprašuje o vrzeli živine za njih nasvete. Temu ni tako! Pri nas so kmetje, ki ne pripisujejo tej pano-gi nikakega pomena.

Pri živinoreji ne zadostuje, da je krava oplemenjena, da teleti in da daje mleko. Ako slučajno daje krava dovolj mleka in če je slučajno tele dobro, je veselje, ne razmišlja se pa o tem, kako bi se ohrani-la ta dobrota.

Glavni cilj živinoreje je, da vzredi in vzgoji lepo oblikovano, dobro in tudi zdra-vo žival. To je pa le mogoče, ako se za plemo pridržijo najboljših v hlevu. Pri vzre-ji živine igra poglavito vlogo — bik. On zaplozi sto potomcev, medtem ko ima krava kvečjemu dva na leto. Iz tega sledi, da mora biti bik katerega si izbere za plemenjaka, ne samo lepo oblikovan, tem-več imeti mora tudi vse dobre lastnosti. Mora biti dobrega karakterja in dokazano dobrega mlečnega potomstva. Danes je vendar v večini naših kmetijskih domačij edi-ni izdelek, ki se da takoj vnovčiti in ki prinese prve pare v hišo, mleko.

Naša vlada je po intenzivnem razmo-trivanju določila za vsak okoliš posebno pasmo, ki odgovarja krajevnim in tudi kli-matičnim potrebam. Tako najdemo v naši kraljevini v Srbiji, Črni gori in Dalmaciji montafonsko žival. Sredšče vzreje je pa naša mala, lepa dravska banovina, ki je predstirana za živinorejo, ker je hribo-vitih krajev, kjer je pašnikov v izobilju, katerim se pa žalibog še vedno posveča vse premalo pažnje.

Tu imamo širo domolenke in Notrani-ske, kakor tudi v ljubljanskem okolišu si-vorjavo, tako zvano montafonsko pasmo, ki se goji že desetletja in ki se je z uved-bom bikov iz inozemstva zadnja leta znat-no zboljšala. Montafonska žival ima nam-reč to dobro lastnost da s križanjem do-mačih plemen — mišljena je samo enobarv-na žival — na primer muredolske pasme, izboljša oblika in mlečnost. To se danes najbolj pozna na Dolenskem, kjer se je svoječasno gojila muredolska pasma, a je z večkratnim križanjem montafonskih bikov že skoro popolnoma izginila. Večji živinorejci v naši banovini, posebno na prejšnjem Štajerskem, so se upoštevajoč dobre lastnosti te pasme, že pred deset-letji odločili goliti jo. Uvajali niso samo bikov, temveč tudi krave iz inozemstva in s smotrom in racionalno vzgojo dose-gli glede mlečnosti take velike uspehe, da jih danes za iste zavidava vse inozemstvo.

Iz Trbovelj

— Smrt mlade, zgledne in ljubeče ma-tere. Zavrtna bolezen je pretregla v so-boto mlajšega mlada in njegove matere, gospe Drage Jordan, roj. Krevelj. Iskala je vespoved pomoči, zdravnika, a bilo je za-man. Pogreb, ki se je vršil v ponedeljek, je pričal o njeni priljubljenosti. Rajnici bodi ohranjen blag spomin, preostalim na-še sožalje!

— Izlet na Mrzlico. V nedeljo so na-pravili Trboveljčani izlet na priljubljeno izletno točko Trboveljčanov in Hrastnič-palov, na Mrzlico. Da pa so se lažje povzpeli 1119 m visoko, jim je pomagala znana tr-boveljska delavska godba. Ob njenih zvo-kih se je razvilo gori pravo planinsko ra-ljanje.

— S. K. Amater : S. K. Grafika 2 : 2 (1 : 2). V dolini pa so igrali Amaterci s priljubljenim in fair moštvom S. K. Gra-fike iz Ljubljane za brezposelne igrače so-delujočih klubov. Gesta je zaslužila več razumevanja s strani javnosti! Hvala S. K. Grafiki, ki se je edina in prva ponudila v ta namen! Ligno moštvo ASK Primorja je prišlo ligno moštvo ASK Primorja v Tr-bovelje igrat za brezposelne, bi bil to vse-kakor velik uspeh! Informacije daje S. K. Amater v Trbovelji. Ostali sport v revir-jih 20. VIII.: Hrastnik : S. K. Delavec : S. K. Hrastnik komb. 4 : 2. Zagorje : S. K. Zagorje : ASK Primorje 1 : 6 Laško : S. K. Laško : S. K. Trbovlje komb. 4 : 2.

— Zupanstvo trga Trbovlje razglasa, da je prepovedano delati po strugi Trbovelj-ske jeze in izluščevati kamenje iz nje. Za eventualno škodo odgovarjajo starši zasa-đenih otrok. Dalje je odslej zaradi preza-poslenosti uadovanje na socialnem oddel-ku ob delavnikih dop od 8. do 12.

— Opozorilo. V smislu zakona o ustroj-stvu vojske in mornarice ter pravila o po-pisu vzprezne živine in vozil (vozov avto-mobilov motornih koles in dvokoles (po-členu 2. se obveščajo vsi lastniki konj in vozil, da se v lastnem interesu strogo ravnajo po predpisih glede prijave in odjave konj in vozil pri tukajšnjem vojaškem re-ferentu da se izognejo po členu 2. točka 11 predvidenim kaznim. Vsaka spremem-

— Iz Narodna odbrana poziva svoje čla-ne, da se udeležijo pogreba svojega vzgle-dnega odbornika mentorja primarja g. dr. Vinka Gregoriča v četrtek, ob pol treh. Resljeva cesta 5.

— Iz L. društvo za zaščito vlagateljev va-bi svoje člane na pogreb svojega vzornega predsednika-ustanovitelja primarja dr. Vin-ka Gregoriča v četrtek ob pol treh, Res-ljeva cesta 5.

— Iz Katja Delakova odvarja z odobre-njem ministrstva prosvete šolo za ritmič-no gimnastiko in umetniški ples v novi, vsem higieniskim predpisom odgovarjajoči, veliki in svetli dvorani v Dukičevem blo-ku. Udobna garderoba, tople in mrzle po-ke. Tečajji le za dame in otroke. Ritmična gimnastika, umetniški ples, gledališki, ljud-ski, stilni in nacionalni ples, baletni exer-cice. Vpis dnevno od 10. do 18. ure. 437-m.

— Iz Otala, daljnogledi, barometri, foto-aparati itd. najuodnejši nakup pri Fr. P. Zajcu izprašanem optiku, Ljubljana, Stari trg 9. Ceniki brezplačno.

Ti uspehi so bili tudi merodajni, da so se rejci odločili že pred leti ustanoviti za-drugo »Jugomontafon«, ki ima svoj sedež v Ljubljani, člane pa ne samo v dravski banovini, temveč tudi v savski. Ker se ta žival na pašji, v naravi, kakor v vzprejni uporabi najbolj razvija, so si uredili vsi ti rejci svoje pašnike, tako da danes v večini teh rej dobiva živala le pozimi hrano. Biki že po dopolnitvi enega leta vsi vozijo, tudi krave vidimo večkrat vpre-žene. To jim nikakor ne škoduje, na-sprotno jih utrjuje v nogah, in parklji — v celotnem telesnem živčevju. Na prvi po-gled se vidi živali, da je utrjena — telo je živalo in dobro oblikovano in pri do-brem, racionalnem krmljenju so krave v dobri mlečnosti.

Tako žival mi potrebujemo za naše kra-je. Tako torej vsi ljubitelji te živine! Naš cilj je v zgledni vzreji, v trajnem smo-trenem izbiranju! Najboljše vedno za ple-mo. Le na ta način si bomo pridobili šir-še kroge in dokazali merodajnim faktor-jem, da imamo doma živali, ki odgovarja vsem potrebam. Naše oblike bomo pa pre-pričali, da jim ni potrebno iskati boljšega materiala za drage novce v inozemstvu.

Po lankoletni dobro zaključeni razstavi so se merodajni odločili pokazati tudi letos vzlic splošni krizi naš napredek in pri-re-diti v okviru ljubljanskega velesejma raz-stavo montafonske pasme. Povabili smo zopet naše zadrugarje iz Dolenske, da razstavijo svoje plemenske živali in poka-žejo, da so napredovali v vzreji dobrih živali. Medsebojna konkurenca na razsta-vah vzbuja nadaljnje zboljšanje.

Razstava živine bo 2. in 3. septembra na velesejmu v Ljubljani. Upanje je, da nam bosta ministrstvo poljoprivrede kakor tudi banska uprava s podporami prislošča na pomoč, ki se bodo razdelile razstavljal-cem za kritje stroškov pri razstavljanju živine.

Prijave za razstavo sprejema g. Franc Urbanc v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 1, do 24. avgusta, kjer se dobe tudi vsa dru-ga pojasnila. Na poznejše prijave se zara-di pomanjkanja prostora ne bo mogoče ozirati.

Posrečilo se je pridobiti za predsedni-ka ocenjevalne komisije izvrstnega pozna-valca in svetovno znanega strokovnjaka te pasme g. senatorja, univerzitetnega pro-fesorja dr. S. Umanskega. Gotovo bo vsa-kemu rejcu mogoče ležati na tem, da pred-stavi svoje blago taki kapaciteti, ker le na ta način si bo pridobil smernice, po ka-terih bo v bodoče vzrejal in vzgajal svojo živalo.

ba sposobnosti, sprememba v številu stale-že ali zamenjave, je treba obvestiti v ro-ku 15 dni svoji pristojni občini. Prestopki se kaznujejo po odredbi voj. zakona št. 444, in po št. 234. Zak. o ustroju vojske in mornarice. — Vsi lastniki psov se opozar-jajo, da še vedno traja pasji kontumac in da je predpis za vse enak!

— Brezposelni mlajši in šoloodrasli se opozarjajo na konkurz za sprejem kan-didatov v pomorsko zrakoplovno podoficer-sko šolo v Divulju, p. Kastel Stari, primor-ska banovina. Informacije daje vojaški re-ferent občine trga Trbovlje.

— Sport v nedeljo. V nedeljo, 27. t. m. bo v rudarskih revirjih sledeč sportni pro-gram: Trbovlje : S. K. Trbovlje : S. K. Laško. — Hrastnik : S. K. Rudar : S. K. De-lavec. — Zagorje : S. K. Sloga : S. K. Ama-ter.

Iz Trebnjega

— Krajevni leksikon za področje ban-ske uprave v Ljubljani pripravila zveza za tujski promet v Sloveniji. V tej knjigi namerava prikazati zveza vse važne urad-ne, gospodarske, kmetijske in kulturne po-datke v vsaki vasi od najmanjšega tja do mest naše banovine. Šaj so ravno naša vas in manjši kraji malokdaj poznani širši jav-nosti, pa čeprav imajo skritih obilo nara-vnih krasot in zgodovinsko starinskih bi-serov ter drugih znamenitosti. S tem, da bo zveza vsako še tako majhno vas opisala v svojem leksikonu, bodo naši kraji pred-stavljeni čitateljem in bo storjen važen ko-rak h gospodarskemu podvigu naših vasi. Zato naproša občina vse, ki imajo kakr-šnekolik podatke tako krajevne znamenito-sti, zgodovinske in umetnostne znamenito-sti, rojstne in osebne podatke slavnih mož, in drugo, da nemudoma to javijo občini, ki bo zbiral podatke do 15. septembra in jih predložila zvezi za vvrstitev v leksi-kon. Edicija bo važen priročnik in vodnik vsem uradom, zavodom, podjetjem in sploh vsakemu inteligentno in praktičnemu človeku, pa moramo poskrbeti, da naši kra-ji ne izostanejo. Zato zbirajte podatke vsi da bo beseda o naših vaseh tem lepša.

— Kontrola sodov pri postaji v Novem mestu bo uradovala v septembru 4. 5. 6 in 7., in naj se gostilničarji in drugi dru-gi le teh datumov.

Dve siroti

Roman

Ah... tedaj sem se uprla... Zdaj sem sicer izpuhana in izmučena, vendar je pa moja volja še vedno močnejša od vsega nasilja... Pravim vam, da ne bom več beračica.

Peter je ves prestrašen poslušal te odločne besede, kajti bil je prepričan, da bratova in materina jeza vsak čas privre na dan.

— Luiza... je zašepetal z drhtečim glasom.

Toda Peter se je bil zmotil v svoji sodbi o vrtu Luizinih besed na Jakoba. Jakobu se na misel ni prišlo jeziti se. Stopil je pred Luizo in jo v nemem obdobju kar požiral z očmi.

— Kako lepa je, ko takole govori! — je vzklisknil zaresni oči.

Ali je Frochardka slišala ta izvir navdušenega občudovanja? Naj bo že kakorkoli, odgovorila je še vedno osorno:

— Dobro... kaj pa hrana, dušica?

— Saj sem vam že rekla, da sem pripravljena umreti.

— Slišite? — je zašepetal Peter materi. — Boste videli, da bo res umrla od lakote.

Frochardka se je zarežala.

— Neumnost!... Lepo bo prosila, naj ji odpustim in dam jesti, kakor je prvič.

— Nikoli! — je vzklisknila Luiza z vso silo svoje volje.

— Bomo že videli, deklina... Zaenkrat pojdeš na podstrešje.

Luiza se pa ni te grožnje prav nič ustrašila.

— Pa naj bo, — je odgovorila odločno. — Toda s podstrešja se vrnem samo svobodna... ali mrtva!

— Mrtva! — je ponovil Peter žalostno.

Jakob ni več skrival svojega občudovanja.

— Gromska strela! — je vzklisknil — to je dekle! Bognie, ta mi je pa pošteno ranila srce... To mi je všeč!

Liki zver je planil na Luizo in jo kljub njenemu odporu objel. Ubogo dekle je kričalo od groze in studa. Napelo je vse sile in se iztrgalo nasilniku iz objema.

Ta čas je bil pa že pristopil Peter; stisnjenih pesti je srdito meril Jakoba.

— Kaj se ti je zmešalo? — je zakričal Jakob grozeče, — kaj si znorel? Stisnil je pesti in pripomnil:

— Če ti ni prav, pa jo brani!

Petru so se v divji jezi iskriale oči.

— Jaz... jaz... je začel, kot da je sprejel izzivljanje.

Toda v naslednjem hipu je prebledel; z obema rokama se je prijel za glavo in zašepetal ves iz sebe:

— Ah, kako strahopeten sem!...

Hito se je vrnil k svojemu bratu, Frochardki je pa zgrabila Luizo, jo pahnila na stopnice in zakričala:

— No, pojdemo... na podstrešje!

Jakob je malo pomislil, potem se je pa hitro odločil, rekoč:

— Da, le pojdite, mati, odvedite jo! Mati in sin sta se spogledala. Peter je vse dobro videl in takoj mu je bilo jasno, da se pripravlja nekaj strašnega.

— No, je pomislil, — raje jo sploh izgubim.

V trenutku, ko sta stopili Frochardka in Luiza na stopnice, je Jakob poklical mater, da bi ji izdal svojo tajno. Peter ni izgubljaj časa. Stopil je k Luizi in ji zašepetal:

— Lahko pobegnete, odvil sem ključavnico na podstrešnih vratih... ključ od veznih vrat je pa pod slamiščo.

Jakob je pa dejal materi:

— Le dobro jo zaklenite.

Pokazal je z roko na Petra in pripomnil:

— Ne zaupam mu...

— Že dobro... že dobro... veš! — se je zasmejala Frochardka. Vrnila se je k Luizi in jo začela potiskati po stopnicah.

— No, le umro! — je zarežala. Vrh stopnic je potisnila svojo žrtev na podstrešje in zaloputnila vrata za njo. Zaklenila je vrata in zakričala: — Tako, zdaj pa ne dobiš tako kmalu jesti!... Post je imenitno sredstvo proti trmi.

Jakob je sedel za mizo in se naslonil na komolce. Kazalo je, da razmišlja o vlogi, ki jo bo igral. Odločiti se mu ni bilo posebnega težko.

Ko je mati zagrozila Luizi z lakoto, je vzklisknil:

— Jaz pa poznam zanesljivejša sredstva!

— Ti? — je vprašal Peter.

— Kakšno pa, angelček? — se oglasila s stopnic Frochardka.

Jakob ni takoj odgovoril, ker je hotel dati svojim besedam krepkejši povdarek.

— Ko bom njen mož, me bo že ubogala, — je odgovoril čez nekaj časa.

— Njen mož!

— Ti bi hotel... je mislil začeti ogorčeni Peter.

Toda Jakob mu je brz prestrigel besedo.

— Vtepel sem si v glavo, da je ne dobi nihče drugi! — je vzklisknil... in kar hočem, to tudi dosežem!

Pogledal je Petru naravnost v oči. Ubogi fant je povesil glavo, kakor je bil pač vajen v takih primerih.

Tudi on je razmišljal in bil je vesel, da je premagal svojo sebičnost ter potlačil nesmiselno ljubezen, ki jo je bila razvnela v njem Luiza. Da ni premagal samega sebe, bi ne bil obvaroval Luize največje nevarnosti, ki ji je pretita, odkar je bila prišla Frochardki v krepelje.

Zdaj ni mislil na to, kakšno trpljenje ga čaka, ko ne bo več videl angela, ki ga je tako povzdignil v njegovih lastnih očeh. Ni mislil na muke, ki ga bodo čakale v tej bajti.

Frochardka je stopila k Jakobu, rekoč:

— Da, če bi pela vsak dan, bi naberačila mnogo... Čim bo pa tvoja žena, se nam ne bo treba bati, da bi nas obrekovala.

Peter je hotel poseči v pogovor.

— Toda potrebno je, da sama privoli, drugače ne more postati tvoja žena.

— No, in?

— Kaj pa, če odkloni možitev?

— Saj je ne bo mogla odkloniti.

— Kako jo pa hočeš prisiliti, da te vzame?

— Kako? — je vzklisknil Jakob porogljivo.

In obrnjen k materi je pripomnil:

— Preneumen je, ta naš Kupido.

Potem je pa potisnil Petra k vratom, rekoč:

— Marš, pojdi z menoj, tepec!

— Toda... tu imam še... delo, — je jecjal Peter.

— Morda, — je odgovoril Jakob, — toda rekel sem ti že, da mi nabrusi mož... Poleg tega... imam pa svoje razloge, da te odvedem. Marš!

Jakobu je priskočila na pomoč še mati, ki je potisnila Petra skozi vrata.

— Ali mi ne greš hitro, če ti zapoveduje! — je zarežala.

— Marš, pojdi naprej, je dejal Jakob, ki je bil vedno oprezen tudi tem boječim slabičem.

Peter je ubogal. Grizoč si nohte je dejal sam pri sebi:

— Ah, po mojih žilah se pretaka voda namestu krvi.

Začel je omahovati, obenem ga je pa mikalo, da bi premagal svojo strahopetnost... Celo obrnil se je. Tod Jakob ga je pahnil čez prag in zakričal:

— Marš, ti pravim!... Na skorajšnje svidenje, mati!

— Ah, to je mož! — je vzklisknila Frochardka navdušeno, ko sta sinova odšla. — O, kako sem ponosna nanj!

Potem je pa pograbila steklenico žganja in si ga privoščila nekaj krepkih požirkov.

Sto let zločinov in kazni

Zanimiv muzej ostankov zločinov in zločincev v poslopju dunajskega deželnege sodišča

V sobici dunajskega deželnege sodišča blizu velike porotne dvorane so nedavno tiho odprli in kmalu zopet zaprli majhen muzej. Dostop v muzej ima samo tisti, ki si izposluje od predsednika sodišča pismeno dovoljenje. To je poseben kriminalistični muzej čisto dunajskega značaja. V njem so zbrani razni ostanki dunajskih zločinov in zločincev iz zadnjega stoletja. Pobudo za odprtje muzeja zločinov je dal spomin na stoletnico prve kazniške bolnice v Avstriji. Do takrat so umirali jetniki navadno brez zdravniške pomoči kar v svojih celicah. Na pretekla stoletja spominja zbirka mučnega orožja. V muzeju so zbrane tudi slike, ki kažejo razvoj jetništva na Dunaju. Tu vidiš celice od starih brezne do najmoderneje urejenih jetniških celic. Samo zamrežena okna in vrata, ki nimajo od znotraj ključ, so si vedno podobna.

V enem kotu sobice je celica na smrt obsojenih, kjer so preživljali zločinci zadnjih 24 ur pred usmrtnitvijo. Železna postelja s slamnjačo in nekaj odej, s sponami za noge in roke, ki sive na steni, majhna lesena mizica s svečnikom in križem, posoda za vodo in nočna posoda, to je vsa oprema. Vse je originalno in rabilo se je do leta 1918 v sodnem poslopju, dokler v avstrijski republik niso bila odpravljena smrtna kazen. V tem sodnem poslopju, ki mu pravi ljudstvo »Siva hiša«, so 18 zločincem sporočili, da bodo usmrčeni. Pet jih je šlo na ve-

šala že na koncu mesta javno, 13 jih je bilo pa usmrčenih na dvorišču sodnega poslopja. Tu je še nekaj orožja, ki ga je rabil zadnji dunajski krvnik Franc Lang. O njegovem delovanju priča tudi nekaj fotografij in zadnji račun za usmrnitev roparskega morilca leta 1918. Krvnik je računal za usmrtnitev 79 kron 50 vinarjev v stari avstrijski valuti.

V muzeju so razstavljena tudi lastnoročna pisma roparskih morilcev in njihove pismene želje. Na enem takem listku je napisal zloglasni roparski morilec Francesconi s skrbjo pravega sladokusca jedilni list svojega zadnjega obeda. Drugi so bili v primeri z njim mnogo skromnejši in zadovoljili so se z dunajskim zrezkom, krompirjevo solato in poličnim vina. V veliki vitrini je razstavljeno orožje, ki so ga rabili jetniki, ko so hoteli pobegniti iz ječe. Orožje priča, da dunajski jetniki niso bili posebno iznajdljivi. V drugi vitrini so zopet predmeti, ki so jih v obupu pogoltili v nadi, da umro ali pa pridejo v bolnico, od koder bi lažje pobegnili. V tej zbirki so velike žlice, ročaj vilič in okrog 80 žebeljev, ki jih je pojedel neki jetnik. Drugi jetnik je pogoltnil britev. Toda vse prizadevanje obupancev je bilo zaman. Zdravniki so bili menda pravčasno pri rokah in obupni poskusi jetnikov so se končali vedno z neprijetno operacijo v bolnici, potem pa še s posebno kaznijo za upornost.

Dražba

Napoleonovih pisem

V Londonu imajo že nekaj tednov dražbo zbirke znamenitega zbiralca lorda Roseberyja. Med drugim je bila na dražbi tudi Napoleonova posmrtna maska, sneta na otoku Sv. Helene, in nekaj Napoleonovih pisem. Najbolj so se zanimali za Napoleonova pisma štirje Francozi, ki so kupovali zgodovinske znamenitosti za Francijo. Zelo sta se pa zanimala za razne znamenitosti tudi ben Maggs in trgovec s starinami Gabriel Wells.

Nekaj Napoleonovih pisem je šlo po 100 funtov, kar bi odgovarjalo v naši valuti znesku 18.000 Din. Največje zanimanje je pa vladalo za osem Napoleonovih ljubavnih pisem Josefini. To so pisma, ki so črke na njih že obledela, da jih je težko čitati. Napoleon je izražal v njih plamtečo ljubezen Josefini. Interesanti so se zedinili v tem, naj grejo pisma na dražbo kot celota. Izključna cena je bila 1000 funtov. Prodano so pa bila pisma za 4400 funtov, ali v našem denarju skoraj za milijon Din.

Letalska nesreča

na češkoslovaškem

V ponedeljek zjutraj se je pripetila na češkoslovaškem letalska nesreča, ki je zahtevala dve žrtvi. Ponesrečilo se je vojaško letalo H 11-139, ki ga je pilotiral pilot Košťál, z njim je pa letel opazovalec podčastnik Polak. Na kraj nesreče so takoj poslali rešilni avto, ki je pa prispel, ko sta bila pilot in njegov spremljevalec že mrtva. Očividci, ki je stal komaj 15 m od kraja katastrofe, pripoveduje, da je krožil pilot še nekaj trenutkov dobrih 300 m nad zemljo in iskal primeren prostor, kjer bi lahko pristal. Naenkrat pa se je letalo v zraku večkrat prevrnilo in treščilo navpično v gozd. Takoj po padcu je eksplodirala posoda za benzin in letalo se je vnelo.

Pilot in opazovalec sta bila takoj mrtva, njuni trupli sta ležali v gozdu do kosti ožgani. Letalo je popolnoma zgorelo. Vojaška komisija ni mogla iz ostankov letala ugotoviti neposrednega vzroka katastrofe. Vse kaže, da je pi-

lotu med poletom naenkrat postalo slabo in je izgubil oblast nad krmilom. Take nesreče so zelo redke in jih je seveda treba pripisati višji sili v pravem pomenu besede. Saj bi bila katastrofa neizogibna tudi če bi postalo med vožnjo slabo šoferju.

Predrznost

ameriških banditov

Policija v Chicagu je hotela aretirati v tork dvajseta nevarna razbojnika, kar se ji pa ni posrečilo. Mobiliziranih je bilo 300 redarjev, več policijskih avtomobilov in vojaških letal, da bi ukrotili dva člana zloglasne razbojniške tolpe, ki je ugrabila že več bogatih Američanov. Tolovaji so si že tretič izbrali borznega spekulantja, milijonarja Johna Factorja, ki ga zasledujejo angleške oblasti zaradi borznih sleparij. Factor je bil že dvakrat ugrabljen in izpuščen šele, ko so dobili ugrabitelji ogromno odkupnino. Tudi njegov sin je bil ugrabljen in izpuščen proti visoki odkupnini. Tolovaji so pa pozneje zagrozili Factorju, da ga ustrelje, če ne dobe 50.000 dolarjev. Factor je sporočil to policiji, ki je hotela nastaviti tolovajem past.

Mlad redar se je preoblekel v postrežnika in v avtomobilu, ki ga je šofiral preoblečeni policist in kjer je bila skrita strojnica, se je odpeljal za mesto, kjer naj bi tollovaji prejeli odkupnino. Policijski avtomobili so pa obkolili ta kraj, a letalom naj bi dal preoblečeni policaj znamenje, čim bi se približal avtomobil razbojnikov. Preoblečeni redar je izročil tollovaju 50.000 dolarjev, istočasno je pa dal šofer letalom dogovorjeno znamenje. Toda močan avtomobilni tollovaj je oddiral, še predno so mogle kroge iz policijskega avtomobila zadeti svoj cilj. Tudi iz letal so zaman streljali s strojnimi puščicami po tollovajih, ki so zavili proti gozdu, ko so pa videli, da so obkoljeni, so poskakali iz avtomobila in se razbežali na vse strani.

Tudi iz Newyorka poročajo o novem zločinu predrznih tollovajev. Na cesti blizu Malverna v državi Arkansas so srečali ljudje avto, ki je naglo vozil za vogal in se ustavil. Iz avtomobila

je skočil neznanec, ki je urno odnesel pete. V avtomobilu so našli mrtvega moža, mrtvo ženo in dva otroka, od katerih je bil eden tudi že mrtev. Zdravnik je ugotovil, da so bili vsi trije zastrupljeni. Gre za rodbino nekega Smitha.

Novi Marconijevi uspehi

Markiz Marconi je sporočil italijanski kraljevski akademiji, da so se mu posrečili novi poskusi na krovu njegove jahte pri prenašanju sporočil po radiu s pomočjo kratkih valov na razdaljo 150 km. Pri tem je ugotovil, da se lahko sprejemajo in oddajajo poročila skoraj na dvakrat tako veliko razdaljo, kakor doslej. O svojih posrečenih poskusih je Marconi izjavil:

Ta mesec so se mi posrečili novi poskusi v radio-brzjavljanju in telefoniranju s pomočjo kratkih valov, dolgih okrog 60 cm. Poskuse sem delal med oddajnim aparatom v Santa Margherita Ligure blizu Genove in jahto »Elettro«, ki se je počasi premikala ob obali. Čeprav sem pričakoval, da bo sprejemanje možno samo do razdalje 30 km, so se slišale vesti zelo dobro celo 150 km daleč. Lani se nam je posrečilo sprejemati vesti samo na 52 km. Morsejevi znaki so bili najbrž še v Porto Santo Stefano v razdalji 258 km. Visoke gore so bile med našima dvema postajicama. Boljši uspehi so bili doseženi z izpopolnitvijo oddajnega in sprejemnega aparata ter z rabo reflektorjev. Znanstveno je zelo težko pojasniti te uspehe, ki bo o njih napisana obširna razprava.

Iz Škofje Loke

— Zasedanje davčnih odborov. S 16. avgustom so pričeli zasedati v prostorih škofješke davčne uprave davčni odbori, ki upajo končati svoje delo do konca tega meseca. Vsaka občinska uprava je delegirala v ta odbor po tri člane, ki zastopajo interese davkoplačevalcev. Davčni odbori ocenjujejo za vsako posamezno podjetje ali obrat čisti dobiček, obenem pa tudi promet onih, ki so podvrženi splošnemu davku na poslovni promet. Dosedaj so bile na vrsti občine Škofja Loka, Stara Loka, Selce, v prihodnjih dneh pa se vrste davkoplačevalci občin Trata, Zelezniki, Oselca, Javorje, Poljane, Sora, Sorica in Zmince.

— Zivahno zanimanje za letalski miting je bilo tudi med našimi meščani, ki so posetili to sivozeleno prireditel v prav lepem številu. Sokolaka mladina, ki so ji seveda take stvari všeč, jo je ubrala v Ljubljano kar s koleci, dočim so prispeli ostali Ločani z avtomobili. Med izletniki smo opazili celo goste iz Zeleznikov.

— Ferijali so odšli. Te dni so zapustili naše mesto ferijalci, ki so letovali pri nas dober mesec dni. Kolonija je štela 62 dijakov in dijakin, ki so bili prav iz vseh pokrajin naše države, nekaj celo Slovencev, precej pa tudi iz vavarske banovine. (Škoflje) Ferijalci so se počutili med nami prav dobro in so se zlasti pohvalili s krasnimi izleti, milo klimo in izvrstno vožnjo za kopanje. Hranili so se v svoji kuhinji v Pušlatu, etanovali pa so v stari in novi škofješki šoli, deljeno po spolu. Ferijalni savez namerava obdržati Škofjo Loko kot stalno poletniško točko. Kakor izvedemo se pogaja vodstvo FS za nakup pripravnega sveta v Pušlatu, da bi si gradili ferijali svojo kolonijo na lastnih tleh. Baje prihaja za to Hribec v poštev. Namen FS toplo pozdravljamo, še posebno zavoljo letalnih trenj, ki niso bila ljuba niti škofješkemu krajevemu šolskemu odboru, in gotovo tudi ne koloniji sami. Letošnja kolonija je bila po številu pet.

Iz Semiča

— Zelo hudo sušo ima letos zopet Semič z dolino proti Krupi. Dočim je v vseh vaseh okolice deževalo, se neba našega kotička ni usmislilo in so travniki in polja precej požgana. Ako ne bo kmalu dežja, preti resnejša nevarnost, da nam bo suša zopet vse požgala. Vinogradi sicer kažejo dobro, pa lahko upamo na povprečno ugodno trgatve.

— Ruševni in prodaj imamo tudi v našem kotu več, vendar pa mnogi še pred prodajo poravnajo davčne zaostanke. Seveda pa vseeno tudi boben večkrat zapoje.

ZAHVALA

Za premnoge osebne in pismene dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega neposabnega soproga, očeta, starega očeta, strica, tasta, svaka in brata, gospoda

Petra Žitnika

kleparskega mojstra

se vsem najiskrenejše zahvaljujemo.

Zlasti se zahvaljujemo pevskemu društvu »Sava« za lepe žalostinke, vsem darovalcem cvetja, prijateljem in sosedom ter cenj. stanovskim tovarišem, ki so v tako obilnem številu spremili draga pokojnika na zadnji poti.

V Ljubljani, dne 23. avgusta 1933.

Zahjučni ostali.

PRODAM POSESTVO
s 6 orali zemlje, zidano hišo, tik Brezje. — Pojasnila: Zorko, Trnke 17. 3327

PORCELANASTE PLOŠČICE
15x15 kupim. — Ponudbe: Kozlevčar, Šoštanj. 3328

PRODAM PATENT
(jugoslovenski) tečaj za avtomatično zapiranje vrat. — Šušteršič, Sodražica št. 147. 3325

PARNO PEKARNO
oddam. — Koberščak, Zagreb, Selska cesta 100 — ter BRIVNICO prodam radi odpovedanja. — Pirc, Zagreb, Lošinska br. 12. 3329

HIŠO V ZAGREBU
zamenjam za posestvo. — Pojasnila: Zupan, Zagreb, Selska cesta št. 49. 3328

ENOVPREZEN VOZ
na peresih, kupi Rogelj, Vrhnik. 3335

Modna konfekcija
Najboljši nakup
A. PRESKER LJUBLJANA.
Sv. Petra cesta 14. 117

Specijelni entel oblek

azuriranje, predtiak, najhitrejša postrežba, najtinejše delo pri

Matek & Mikeš Ljubljana

poleg hotela Štruckerj

Vesenje raznovrstnih monogramov, perla, zaves, pregrinjaj, intljanje, izdelovanje gumbic. Vred najmodernejša ureditve podjetja — najnižje cene

Ignacij Repše

LJUBLJANA, Tesarska ul. 7 (Karlovška cesta)

tvornica pohištva in patentnih letev

priporoča vsakovrstne specialne leste za: industrije, trgovce, obrtnike, sadjarje, vrtnarje, nišne posestnike, gasilna društva itd. Lestve se lahko uporabljajo na vse načine, tako da ena lesta nadomestja šest drugih

DUNAJSKI VELESEJEM

od 3. do 10. septembra 1933
(jubilejni sejem)

POSEBNE RAZSTAVE:

Pohištvo — Električna in hišna gospodinjstva — Novodobne plinske naprave — Kolektivne obrtne razstave — Radio razstava — Razstava avstrijske Radio-prometne d. d. »Ravag« — Dunajska moda v pleteninah — Salon za kozuhovino — Narodna obrt — Stavbne in cestne gradnje — Hiša v gradnji — Naselja — Iznajdbe — Zimsko-sportsna razstava — Realitetni posredovalec in oskrbnik — 250 let dunajske kavarne — Razstava življenjskih potrebščin — Deželno in gozdno gospodarstvo

Ni treba vizuma. S sejmisko izkaznico in potnim listom prost prehod meje v Avstrijo. Madžarski vizum dobite pri prestopu meje, ko pokažete sejmisko izkaznico. — Znatni popusti na jugoslovenskih, madžarskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, na Jadranu in v zračnem prometu. — Vsa pojasnila in sejmiske legitimacije (à Din 50.—) daje:

WIENER MESSE A.-G., WIEN VII.
in v Ljubljani: AVSTRIJSKI KONZULAT, Dunajska cesta št. 31, ZVEŽA ZA TUJSKI PROMET V SLOVENIJI (PUTNIK), Dunajska cesta št. 1 in ZVEŽA ZA TUJSKI PROMET V SLOVENIJI, podružnica, hotel Mikeš, nasproti glavnega kolodvora